

JEDNA DENNĚ

"Pokládal bys za správné, kdyby po tvé smrti se manželka znovu vdala?" - "Jistě, nevdalo by mě to, jakýpak soucit s člověkem, kterého neznám."

Second Class Postage Paid at Berwyn, Illinois

DENNÍ HLASATEL

Czechoslovak Daily Herald

Founded - Založen 1891

1891 - 1994

103

YEARS OF PUBLISHING

USPS 002670 • VOL. CII

STŘEDA 9. LISTOPADU 1994 - ČÍSLO 17 - WEDNESDAY NOVEMBER 9, 1994

Dnešní cena \$1.00

Premiéřský mariáš se sudetskou kartou

Sudetská karta komunistů má jediný smysl: Odvést pozornost co největší části naší společnosti od jejich vlastních zločinů

Josef Kudláček
Český deník, 9. září 1994

V demokratickém světě existují v podstatě tři základní typy politiků: **Politik vynikající** - vizionář, který myslí v nadčasových dimenzích, ovlivňuje celé epochy svých národů a nezfídka i světa. Není jich mnoho, patřil mezi ně např. Winston Churchill, Charles de Gaulle, Konrad Adenauer, ale do značné míry i Ronald Reagan. V našich novodobých dějinách lze k této extratřídě počítat bohužel pouze T.G. Masaryka. Druhým typem je **politik dobrý** - člověk exekutivy, spolehlivý, rutinérský úředník. Avšak nic více - takových je s odstupem největší počet. Poměrně často se však vyskytuje i **politik špatný** - ten, který to sice myslí dobře, jehož odborné či morální schopnosti však nestačí na svěřené úkoly, a

Pokrač. na str. 4

POLITICKÁ CAUSA

František Růžička

"Spekulovat, jestli se něčím provinil nebo neprovinil, nepatří určitě nikomu z nás a zdá se mi zbytečné, aby se z toho dělala politická causa", řekl premiér Václav Klaus k případu Václava Musílka, jehož nástup do tiskového oddělení Úřadu vlády pozastavil. Dodejme na vysvětlenou, že nakladatelský dům Orbis podal letos v červnu na Musílka trestní oznámení pro podezření z podvodu při uzavírání autorských smluv ve výši 228 tisíc korun.

Za jistých okolností by se dalo s panem premiérem souhlasit. A to tehdy, kdyby tato prezentovaná aférka byla jedinou. Žel, nejen podobných aférek, ale pořádných afér, takových, které již někdy volají "až do nebe" v našem denním životě přibývá. Jelikož jsou komunální volby za dveřmi, nezbyvá nic jiného, než z těchto případů defraudantství, podvůdků a podvodů dělat politické causy. Vždyť to byly právě jednotlivé politické strany (zejména některá), které si tyto "podnikavce" do systemizovaných míst dosadily. A byly to právě ony, které nenalezly vhodné nástroje k jejich neustálé kontrole. Zákonitě tedy musí pan

Pokračování na str. 5

Jaký je vlastně Aristide?

Donald Lambro
Conservative Chronicle, 5. října 1994

Washington, 26. září - Když zintenzivněla debata o Clintonově dlouhé vojenské okupaci Haiti, málo pozornosti bylo věnováno tomu, co se stane, až se haitský prezident v exilu Jean Bertrand Aristide vrátí do úřadu.

Pak když se blížilo datum 15. října, kdy vojenští vůdcové Haiti se měli vzdát své moci, začala se konečně soustřeďovat pozornost na tohoto levičáckého revolucionáře, mezi jehož hrdiny byl přísluhovač Fidela Castra Che Guevara, marxistický prezident Chile Salvador Allende, a Robespierre.

Většina Američanů byla ospravedlnitelně proti tomu, aby Spojené státy okupovaly ostrov, který byl pařeništěm politických nepokojů a krveprolití po celých téměř 200 let své nezávislosti. V Haiti nemáme žádný zájem národní bezpečnosti, a nepatříme tam.

Ale kromě zřejmého rizika pro mladé americké vojáky v Haiti, možná

Pokračování na str. 5

Mladý muž stojí na silniční značce v Nice, ve Francii, když zátopy dosáhly výše 6 stop následkem dešťů.

Nezákonní imigranti - Trojský kůň

Paul Harvey
Conservative Chronicle, 2. listopadu 1994

2. října - Kalifornští voliči v Los Angeles, v poměru 2:1 jsou připraveni volit "NE" k jakékoli veřejné podpoře pro nezákonné imigranty. Toto se týká i vás.

Jestli Kalifornie vyloučí školení, léky a potraviny zdarma, i jinou péči -to všechno co lákalo nezákonné přistěhovalce, je jisté, že ti bez povolení se okamžitě budou snažit přejít hranice do jiných států, dokud tyto neudělají podobná opatření, jaká se teď snaží zavést v Kalifornii.

I nejpevnější záchranný člun se převrátí, když je přetížen.

Podle klasické mythologie dali Řekové městu Troji obrovského dřevěného koně "jako dar". Ale když byl tento dar zavezen do města, vyskákali z něj řečtí vojáci a otevřeli brány nájezdníkům, kteří město vyrabovali.

V našich branách je Trojský kůň.

Spojené státy napadá také cizí rostlinstvo, jako japonský zimolez, purpurový loosestrife, mnohokvětá růže, podzemní oliva a amurský

Pokrač. na str. 2.

Chcete se podívat do Las Vegas?

Jestli ano, tak přijďte na spartánskou zábavu do Sokola Berwyn. První cena v tombole bude tentokrát několikadenní pobyt pro dvě osoby v Las Vegas. Další ceny budou peněžité.

Přijďte se pobavit na naši zábavu a zkuste své štěstí v bohaté tombole.

Sparta A.B.A. Taneční zábava

V SOBOTU 12. LISTOPADU 1994
SOKOL BERWYN

6445 West 27th Place Berwyn, Illinois

☆☆☆

*U tanci a hostechu bude hrát:
Fl. Louis Express*

☆☆☆

TOMBOLA - 1. CENA ZÁJEZD DO LAS VEGAS
A DALŠÍ PENĚŽITÉ CENY

Začátek: v 8:00 p.m. — Vstupné: \$8.00

Nezákonní imigranti...

zimolez (honeysuckle). Tyto druhy rostlin by mohly přemoci a vytlačit domácí farmářskou úrodu.

Cizí rostliny také ohrožují přírodní rezervace. Mluvčí organizace Nature Conservatory říká, že divoká zvěř, která se živí určitými domácími rostlinami, by možná nepřežila, kdyby "cizinci" přerostli domácí rostlinstvo.

Paralelní zkušenost s nezvanými rostlinami a lidmi je příliš zřejmá, než aby bylo třeba se o ní rozšiřovat.

Program "Sixty minutes" na CBS nedávno soustředil pozornost na Wausau ve Wisconsinu, kde dobře míněné pohostinství pro uprchlíky z Laosu účinkovalo jako bumerang. Deset pozvaných rodin se rozrostlo na 10,000, protože přistěhovalci povzbuzovali příbuzné, aby přijeli za nimi.

Dále, s průměrně deseti dětmi na rodinu přebírají místní školy, takže každý rok stoupají daně.

Sedmdesát pět procent uprchlíků je na veřejné podpoře a neplatí žádné daně.

Jedna z nich směle řekla při interview: "Nemyslete, že odejdeme. Spojené státy jsou pro každého!"

Možná je čas, aby někdo připoměl světu, že socha Svobody se nepřistěhovala na loď Mayflower. Tato symbolická "rampa" zvoucí nadbytek světa, je dar od cizí vlády.

Historicky skrz Ellis Island pronikaly "hordy lidí, toužících svobodně dýchat" včetně předků většiny z nás. Ale pak začali porušovat naše hranice vkrádající se nezákonní, kteří nehledali svobodu - nýbrž "svezení se zdarma" na naší veřejné podpoře.

A přinesli s sebou morálku, pravidla chování, způsoby a "graffiti" tak cizí našim vlastním, že naše města již ani nevypadají jako naše -jako Spojené státy.

Náhled světových médií pokříví naši kulturu

Walker Greg
Spotlight, 13. června 1994

"Jednosvětovci nebudou spokojeni, dokud nebudeme všichni otroky na globální plantáži a sdělovací prostředky establishmentu se podílejí na dosažení tohoto cíle."

Již dlouho používaný a velmi oblíbený prostředek médií establishmentu je otupit instinkty naší společnosti pro přežití, zobrazováním zachovávaní kultury jako výlučné touhy "cvoků", "nenávislných" a brutálních" pouličních siláků. Program CBS "60 Minutes" to zase předvedl 22. května v programu, v kterém ukazoval, jak silnou antipatii Londýňané cítí, když přistěhovalci přeplňují jejich okolí.

Reportérka z australské verze 60 Minutes měla interview s členy Britské nacionalistické strany (BNP) a s muži z pracující třídy v hostinci -pub - v East End. Její postoj vůči těmto Britům a k jejich výroky byl prosáklý onou pohrdlivou nadřazeností, kterou si děti přivlastní, když rodiče utratí tisíce těžce vydělaných peněz na "politicky správné vzdělání".

John Tyndall, vůdce BNP, řekl, že imigranti by měli být vráceni do svých zemí. Mladá žena z CBS řekla, že jeho poznámky "znějí bezcitně". Tyndall odpověděl: "Bezcitně nebo ne, nemůžete si zahrávat s budoucností národa." Ptala se Tyndalla: "Uvědomujete si tedy, že váš názor na svět by mohl být trochu kosý?" Na což odpověděl: "Vy liberálové, vy jste vytvářeli tento svět posledních 50 let. A udělali jste v něm pěkný zmatek. My se snažíme napravit něco z toho nepořádku."

Tyndall řekl jasně, že BNP není stranou násilí. Ale reportér CBS objevil jednoho mladého muže, který připustil násilné činy proti imigrantům. A i kdybychom nemohli prominout jeho činy, bylo možno cítit jeho upřímnou bolest: "Tato zem je v troskách. Oni tuto zem zničili."

Skupina z CBS vstoupila do britské "pub" a jeden její patron řekl: "My jsme rasová menšina východního Londýna, my bílí. (Londýn je teď z jedné třetiny barevný). A všichni politikové - ti by lezli po zemi kvůli hlasům a snižují se k cizincům." Když se ho ptali, není-li neonacista, odpověděl: "Nejsem nacista. Jsem britský nacionalista, britský vlastenec." CBS interviewer se rozhlédl po přeplněné pub a zeptal se: "Kdo z vás zde souhlasí s tím, co tento mladý muž právě řekl?" Z celé místnosti zaznělo: "Všichni".

Toto je historka o lidech, teď považovaných za zastaralé, přivádějících do rozpaků. Hořké vědomí zrady, kterou cítí, je zobrazováno jako ignorantní, zlomyslný rasismus. Ti v tyto dny nic neznamenají. Nejsou ničím jiným než pouhou veteší z Trafalgaru a Waterloo, Jutlandu a Balaclavy - Tommy Atkins uprostřed bláta a roztrhaných těl ve Flanders. Jsou tou tenkou červenou čarou, držící se proti moři oštěpů v Súdánu.

ANGLIE BYLA ANGLIÍ...

Vzali králův šilink a vyhráli biliony liber (šterlinků) pro ty doma, kteří se vsadili. Očekávali málo a dostali ještě méně. Ale když to skončilo, když se vrátili domů, měli Anglii - svou Anglii. Byli vždy postradatelní. Ted' jsou méně než to. Jsou předmětem posměchu a pohrdání, pohromou pro liberální demokracii.

Co by si asi pomysleli ti vojáci, kteří padli v druhé světové válce -mladí muži z New Yorku a z Chicaga, Liverpoolu a Glasgowa, z Toronta a Vancouveru, Paříže a Marseilles - kdyby se dnes mohli podívat na svá domovská města a vidět, co liberální demokracie koupila za jejich mladé životy.

Hrozná duševní nemoc zamořila Západ. A je nejvyšší čas pro nás lidi, poukázat na ty zmatené a hledat uzdravení. A to ovšem závisí na názoru jednotlivce.

Jsme ohroženi "rasisty", kteří by chtěli zabránit tomu, aby jejich země klesla do stavu pestré směsi a zmatku "třetího světa", nebo nás ohrožují intelektuálně zvrácení masochisté, kteří napodobují "multi-kulturu" oplzlosti, což nás strašlivou rychlostí přivádí blíž a blíže tam, odkud není návratu?

■ LONDÝN, Velká Británie

Evropa by mohla být postižena katastrofou z nukleárního průmyslu dřívějšího Sovětského svazu, podle dokumentů ruské vlády, v neděli zveřejněných novinami London Observer. Citujíce nedostatek peněz a chaos, který vznikl rozdělením Svazu, ruské dokumenty popisují nukleární průmysl, rozbitý "na cucky". Mezinárodní agentura atomové energie po této zprávě vydala varování před dalším Černobylem.

■ MOSKVA, Rusko

Člen ruského parlamentu a komunistické strany zemřel po zbití blízko svého domu, jak sdělila agentura Itar-Tass. Je to druhý člen parlamentu letos zabitý. V dubnu byl zastřelen zákonodárce Andrej Aizderdzis u svého domu v předměstí Moskvy. Byl vydavatelem novin, které uveřejnily seznam jmen 266 předpokládaných jednotlivců organizované zločinnosti.

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898 — FAX: (708) 749-1935
Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Wednesdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$ 30.00	\$20.00	3 months \$ 35.00	\$25.00
6 months \$ 55.00	\$33.00	6 months \$ 60.00	\$38.00
12 months \$100.00	\$60.00	12 months \$120.00	\$75.00

OVERSEAS in US Dollars	
3 months \$ 50.00	\$30.00
6 months \$ 90.00	\$50.00
12 months \$170.00	\$85.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

Dělníci ničí auto v Medanu v Indonésii během stávký letos v dubnu. Čínský obchodník byl zabit při vzbouření dělníků.

ZPRÁVY

■ Česká republika

Víc jak čtvrtina se stydí za Českou republiku. Podle posledního průzkumu veřejného mínění se 28% občanů dostalo do situace, kdy se styděli za svou příslušnost k ČR, 72% odpovědělo, že nikoli. Zahanbení vyvolává především jednání některých obyvatel s cizinci, kriminalita atd.

Dále více než dvě třetiny (73%) obyvatel nepocítuje hrdost za svou příslušnost k ČR. Letos stejně jako loni hrdost pocíťovalo jen 27% lidí.

Získat levný zájezd z ČR do ciziny nebude napřesrok zřejmě snadné.

Pro české cestovní kanceláře bude poměrně složité získat pro příští letní sezónu lacinější ubytování pro turisty v oblíbených lokalitách v Chorvatsku, severní a střední Itálii nebo v severním Španělsku.

■ PRAHA, Česká republika

Cestovní ruch ve střední a východní Evropě vzroste do 10 let o 105 procent. Uvedl to na tiskové konferenci prezident Světové rady pro cestování a turistický ruch (WTTC) Geoffrey H. Lipman.

Do ČR přijíždí ročně přes 70 milionů návštěvníků a jen 13 milionů z nich jsou turisté. Aby se tento poměr posunul ve prospěch turistů, je třeba rozvíjet nabídku prodloužených pobytů, infrastrukturu a ochranu přírodního bohatství ČR, zdůraznil Lipman.

Vlády mohou rozvoj turistického průmyslu podpořit, nebo zpomalit. Do turistického ruchu se musí dostávat dostatek peněz jednak k udržení specifického produktu, který toto odvětví nabízí, jednak k rozvoji aktivit. "Vláda si musí uvědomit, že turista není dojná kráva, která může být bita daněmi." tímto způsobem okomentoval G. Lipman 23procentní zdanění služeb poskytovaných v hotelích. Turisté potom pojedou jinam," vysvětlil.

■ HONGKONG

Dne 1. července 1997, to je už za tři roky, Británie vrátí Hongkong nazpět Číně, která jí odstoupila tento ostrov jako kolonii "na věčné časy" v roce 1841. Protože komunistická Čína zakazuje ve svém území existenci katolické církve, která si uchovává vztahy s papežem a s Vatikánem, katolíci v Hongkongu si nyní kladou palčivé otázky o budoucnosti katolicismu v této budoucí součásti Číny, na které nedovedou odpovědět.

V Hongkongu, dnes v druhém nejrušnějším přístavu na světě, žije 5,8 milionu obyvatel, z velké většiny Číňanů, je téměř 5% obyvatel římsko-katolického vyznání. Podle tamního diecézního direktáře je jich 254.234, z nichž jsou však mnozí jiné národnosti než čínské a britské. Tito katolíci, zejména kněží, řeholní sestry i laičtí pracovníci, tam však vykonávají opravdu důležitou výchovnou a sociální činnost. Plných 30% dětí v Hongkongu navštěvuje katolické školy; v tomto roce 1994 tam 306.839 dětí navštěvuje 270 katolických škol, na kterých vyučuje 10.835 katolických učitelů. Kromě toho tam je 6 velkých katolických nemocnic, což představuje 20% všech generálních nemocnic v Hongkongu. V katolické nemocnici "Caritas Medical Center" je 1.500 postelí; v celých Spojených státech mají pouze 2 či 3 nemocnice takovou kapacitu. Dále je v Hongkongu 6 katolických zubních klinik a 6 katolických "léčebných klinik". V roce 1993 tam katolické nemocnice poskytly ošetření 131.651 pacientům a kliniky obsloužily 1.115.533 potřebných osob. Hongkong má také 29 katolických útulků a 12 sociálních ústředí a chudobinců pro staré lidi. Také tam je 17 katolických opatroven pro děti, kde je denně poskytnuta péče 2.450 dětem. V 11 rehabilitačních domech byla loni poskytnuta péče 725 osobám a ve čtyřech katolických rezidencích bydlí 326 mladých žen. Katoličtí kněží jsou kaplany v tamních věznicích, ve kterých je zavřeno mnoho Filipinců, kteří jsou katolického vyznání.

Hongkong se stal diecézí teprve v roce 1946. Nynějším biskupem tam je velmi populární kardinál

Cheng-Chung John Baptist Wu, čínský rodák, narozený v roce 1925. Theologii studoval v hongkongském semináři. Papež Pavel VI. jej v roce 1975 jmenoval už pátým biskupem Hongkongu a papež Jan Pavel II. jej v roce 1988 jmenoval kardinálem.

Ani kardinál Wu, ani kdo jiný z jeho diecéze, nevědí, co se stane v Hongkongu s katolickou církví, až město bude vráceno komunistické Číně, který nerespektuje lidská práva. Nikdo nebere vážně záruky Pekingu, že až bude Hongkong vrácen Číně, bude tam respektována demokracie a svoboda. Mnozí cizí katolíci se připravují opustit Hongkong, stane-li se tam pro ně za čínské svrchovanosti situace nesnesitelná.

Podle britského základního zákona v Hongkongu pozemky, na kterých stojí katolické nemocnice, konventy, školy, kláštery a jiné náboženské a sociální ústavy, jsou vlastnictvím britské koruny a jsou církvi jen pronajaté zdarma na její humanitární účely. Čeká se, že čínské autority začnou bourat církev tím, že od ní budou za pronajímání těchto pozemků požadovat příliš vysoké nájemné, které církev nebude schopna zaplatit.

■ MEDAN, Indonésie

Pět let po násilném potlačení demonstrantů za demokracii na Tiananmenském náměstí, špatné pracovní podmínky vedly k novému hnutí pro lidská práva ve Východní Asii.

Ale tentokrát nevedou hnutí idealističtí studenti a intelektuálové. Jsou to dělníci, kteří vedou hnutí pro dělnická práva.

Tento vzestup aktivismu přivedl do rozpaků několik vedoucích amerických korporací, které se začaly rozmyšlet, mají-li změnit svou politiku investování v Asii. Společnosti jako Sears, Nike, Reebok a Levi Strauss byly dlouho zvyklé využívat co možno nejlevnějších pracovních sil. Ale v minulém roce se rozšířila vlna stávek proti bídným platům a pracovním podmínkám nejrychleji rostoucích hospodářství světa.

V Číně vláda zaznamenala 3,104 stávek v prvních třech měsících

tohoto roku, což je 66tiprocentní zvýšení ve srovnání s rokem minulým. Stávky byly založeny hlavně na nespokojenosti s 25tiprocentní inflací a strachu ze ztráty zaměstnání v hroícím se státním sektoru, kde na miliony dělníků již ztratilo práci. Dvě třetiny obrovských pracovních sil Číny je stále ještě zaměstnáno v státních podnicích, které jsou nuceny vzdát se svých vládních půjček a subvencí.

Vláda se obává dalších nepokojů, až další miliony dělníků ztratí svůj "iron rice bowl" (železnou misku s rýží), nebo zajištěnou práci od kolébky až k hrobu v státních podnicích.

V Indonésii na jaře stávkovalo několik desetitisíců dělníků; dožadovali se, aby jim společnosti platily alespoň minimální mzdu, nařazenou vládou.

Stávka v exportním pásmu Medanu se obrátila v krvavé vzbuření, když dělníci našli svého 22letého organizátora zbitého a utopeného v místní řece.

Čínská vláda v nedávných měsících zatkla nejméně tucet aktivistů, kteří pomohli organizovat soukromou skupinu na ochranu práv dělníků a farmářů, která pak žádala o povolení tvořit nezávislé unie. Pracovní aktivisté hlásí, že společnosti z Hongkongu, Thajvanu a Jižní Koreje nejvíce porušují pracovní zákony. Americké firmy všeobecně dostanou "vyšší známky" kvůli svým korporacním kodexům.

■ BAGDAD, Irak

Irán v neděli napadl střelami opoziční partyzány se základnou v Iraku. Střelil na tábor mujahedinské organizace Khalq.

Útok byl nejdříve hlášen v Teheránu úřední agenturou zpráv IRNA a později v Bagdadu. V Teheránu bylo hlášeno mnoho ztrát na životech a zranění; v Bagdadu nebyly oznámeny žádné ztráty.

který dříve či později roli, již nezvládá, opět opustí.

Na této pomyslné stupnici existují směrem dolů samozřejmě stupně další, leč ty najdeme již jen ve třetím či bývalém "druhém" světě. V demokratických zemích se nevyskytují. Pokud se tam u politika oné pomyslné třetí třídy objeví tendence sklouzávat do ještě nižších dimenzí, velice rychle se o něj "postarají" příslušné společenské mechanismy, především **neúprosně kritická masmédiá**, jejichž prostřednictvím veřejné mínění takové jedince donutí k odchodu.

ZÁPAD SE DÍVÁ (a kroutí hlavou)

Českou republiku lze dnes k demokratickému světu jistě počítat, jeho rovnocenným a plnohodnotným členem se však stane teprve tehdy, až budou tyto nezbytné mechanismy veřejného mínění fungovat i u nás. Neboť masmédiá u nás svou důležitou roli v tomto smyslu zatím ve velké většině neplní. To, co v současné době některé dnešní špičky státu předvádějí, již velmi často nelze zařadit ani do oné třetí skupiny. **V naší zemi však zatím neexistuje nic, co by tyto politiky z jejich samolibého pocitu vlastní dokonalosti vyvedlo.**

Vysoká diplomacie je světem plným důmyslných zdvořilostí, a tak se zřejmě většině našich dnešních rychlokvašených politiků často stává, že běžnou diplomatickou mluvu interpretují jako bezbřehý obdiv ke své dokonalosti a genialitě. Snad nejzřetelnější podobnou dezinterpretací byla reakce plná sebeuspokojení našich (ale i většiny ostatních východních) státníků na americkou iniciativu "Partnerství pro mír". Nejedná se totiž o nic jiného než o extrémně zdvořilé, přitom ale velice promyšlené zmrazení snah zemí bývalého východního bloku o rychlé přijetí do NATO. Ono totiž Západu nic jiného než podobná elegantní klíčka nezbylo. Při představě, že by se součástí jeho vysoce efektivního obranného systému měly stát švejkovské armády, jako je kupříkladu ta naše (se všemi dodnes aktivními agenty KGB a důstojníky, kteří kromě nadváhy a neznalosti byt' i jen základů angličtiny mohou dát k lepšímu již jen studia v Moskvě), jistě lidem na příslušných místech hrůzou vstávaly vlasy na hlavě.

Naším politikům zřejmě zcela uniká, že lapsy typu letadla prostřeleného ministrem obrany či generála kradoucího medvídky počínaje a zoufalou neschopností (v průběhu pěti let) vypořádat se s personálním dědictvím produkce sovětských válečných škol konče, jsou na Západě pečlivě sledovány, vyhodnocovány a vyvozují se z nich **patříčné důsledky**. O podobných trapnostech se v diplomatických kruzích nemluví. O to zřetelněji se pak projeví v konkrétních situacích, jakou je například právě pro nás životně důležité přijetí za rovnocenného partnera do NATO.

NĚMECKO KONTRA FRANCIE DNES UŽ NEPLATÍ

Samolibost, která některým našim politikům znemožňuje střízlivý pohled na sebe samy, se však neomezuje jen na oblast vojenskou. Neméně směšně a kontraproduktivně působí i v civilní sféře. Zřetelným příkladem je neschopnost vyrovnat se civilizovaně s půl století starým sudetoněmeckým traumatem.

Podíváme-li se do evropské historie, asi v ní nenajdeme větších protivníků, než byli Němci a Francouzi. Tradiční nepřátelství a statisíce mrtvých v obou světových válkách dvacátého století jsou symbolizovány nesčetnými vojenskými hřbitovy a památníky. Dnes však stojí tyto dva národy spolu s dalšími na prahu nového, pro budoucnost Evropy důležitého sjednocení do společného nadstátního útvaru. Lví podíl na tomto historickém usmíření mají vynikající politické osobnosti obou zemí. Především K. Adenauer a Ch. de Gaulle na počátku, ale i ti další v řadě, naposledy pak H. Kohl s F. Mitterrandem. Je zřejmé, že kdyby zůstalo rozhodování jen na řadových občanech obou zemí, nikdy by k tomuto příznivému vývoji nedošlo.

Přes všechna neštěstí spojená s vyhnáním Čechů ze Sudet v roce 1938 a Němců z ČSR v roce 1945 nelze tyto dvě smutné kapitoly našich dějin s hloubkou tragédií způsobených německo-francouzským nepřátelstvím srovnávat. Přesto u nás sudetoněmecký "problém" přerostl do nevídaného rozsahu, a mezinárodní ostuda, jakou bylo nedávné extempore v Terezíně, určitě nebyla poslední.

STÁTNICKÉ FAUX PAS, ČI PROMYŠLENÝ ZÁMĚR?

Co vlastně tento trapný a pro dnešního Evropana nepochopitelný stav způsobilo? Jsem přesvědčen, že hlavní příčinou je historicky podmíněný nedostatek skutečných politiků s velkým P, příslušníků výše jmenované "první třídy", u nás. Vždyť intelektuálně morální elita našeho národa byla dlouhých padesát let nejdříve nacisty a poté komunisty promyšleně likvidována! Proto dnes postrádáme lidi, kteří jsou schopni myslet a jednat v časových a geografických dimenzích, které přesahují rovinu "tady a teď". **Pouze v takových intencích lze totiž sudetský problém uspokojivě vyřešit.** Jedinou výjimku v zatuchlé české malosti představovalo vstřícné gesto omluvy Václava Havla sudetským Němcům v roce 1990. I přes svou tehdejší obrovskou autoritu sklidil však za tento počín převážně nepochopení. To je také

zřejmě důvodem, proč je pan prezident, pokud jde o toto choulostivé téma, nadále již velmi zdrženlivý.

Dnešní nadále neutěšená situace okolo této problematiky má však konkrétní příčinu: Praktickou politiku u nás neurčuje prezident, ale premiér. V posledních letech je tato skutečnost ještě umocněna naprostou dominancí Václava Klause ve vládě i v nejsilnější politické straně. Rozepisovat se o submisivitě velké většiny osob ve vedení ODS či dokonce v ostatních stranách vládní koalice vůči němu by bylo nošením dříví do lesa.

Jedná-li se o politika s oním velkým P, pak je taková jednoznačnost jistě výhodou. To byl právě případ Adenauera a de Gaulla, kteří se -přes krátký čas, který tehdy od války uplynul - dokázali povznést nad emoce a resentment řadových krajanů a myslet ve skutečně státnických rozměrech. Žel - čím déle má Václav Klaus možnost praktikovat své politické "one man show", tím zřetelnější je jeho zoufalá jednorozměrnost a černobílé vidění. Premiérovi našeho malého státu naštěstí nehrozí, že by ve dvou zbývajících letech svého funkčního období musel rozhodovat o tématech, která hýbou zeměkouli. Jeho přístup k sudetskému tématu ostatně naznačuje, jak by to dopadlo.

Ve stále rostoucí řadě lapsů našeho premiéra z poslední doby zaujímá z hlediska zahraničně politického přední místo jeho reakce na slušné a kultivované pozvání Franze Neubauera k účasti na letošních sudetoněmeckých dnech a nabídka dialogu. Mohl reagovat tisícovým způsobem, mohl pozvání také zcela ignorovat. Vybral si však **ten nejtrapnější možný způsob a označil pozvání zcela absurdně za provokaci**. Můžeme se pak divit, že se za takové situace republikáni při kopání do věnců v Terezíně (v neděli 28. srpna málem došlo k další podobné výtržnosti v Šumperku) cítí jako výkvět českého vlastenectví? **Politickým viníkem ostudného incidentu v Terezíně i řady dalších, které nás teprve čekají, se tak stává Václav Klaus, který svou reakci (neuvěřitelně podbízivou vůči komunistům a podobným extrémistům) na přátelskou nabídku k dialogu z Bavorska dal podobným incidentům zelenou.**

Sudetoněmecká problematika představuje v dnešním Německu okrajové téma. Státnické faux pas, které svou reakcí Klaus způsobil, však bylo pečlivě zaregistrováno a celou záležitost posunulo do vyšší úrovně rozhodování v Bonnu. **Bylo to však skutečně pouze faux pas, nebo promyšlený záměr?**

KRÁL JE OPĚT NAHÝ

Nejen pro západní pozorovatele, ale především pro Klausovy voliče se stalo ještě zřetelnějším, že zatímco se v této věci premiér pozoruhodně shoduje s částí starých pamětníků (a hlavně s levicí), spolupachatele čtyřicetileté totality si prosadil do vlády a protagonisty normalizačního procesu (obzvláště pak vlastizrádné kolaboranty s Moskvou po r. 1968) nechává na pokoji.

Co se týče komunistického teroru, který skončil teprve před necelými pěti lety, předseda ODS má plná ústa příměrů o nebezpečí předimenzovanosti zpětného zrcátka a nutnosti dívat se do budoucnosti, avšak když jde o historii starou více než půl století, jeho zpětné zrcátko se okamžitě neuvěřitelně zvětší a zachycuje každý detail. **Tento do očí bijící rozpor je jen dalším důkazem neschopnosti (či podivného záměru?) hrdiny minulých voleb.** Je skutečně na čase hlasitě zvolat: "Král je nahý!"

Společně s mnoha spoluobčany, kteří před dvěma lety s nadšením a důvěrou na Václava Klause sázeli, lze v konfrontaci s tím, co v posledních měsících předvádí, jen konsternovaně kroutit hlavou. **Je nejvyšší čas podívat se na věci bez růžových brýlí polistopadové euforie i bez zorného úhlu srovnávání s trapnými figurami jeho předchůdců.** Oproti bezbarvému Pithartovi či dokonce nomenklaturnímu komunistovi Čalfovi se skutečně Klaus jevil jako výlupek dokonalosti. S odstupem dvou let, především pak pod dojmem jeho chování v posledním období, si však stále více jeho příznivců uvědomuje, že vsadili na podivného "obchodníka s děštěm".

Pokud kritiku premiéra doposud vždy doprovázelo uznání jeho kompetence v oblasti ekonomiky, 26. srpna přidal V. Klaus svým excesům rozměr i v této oblasti: Jeho snaha o prosazení ústavního zákona o povinnosti vyrovnaného státního rozpočtu "na věčné časy" je skutečně unikátní. Invence dvojnásobného předsedy je zřejmě nevyčerpatelná a tváří v tvář klesající popularitě jeho strany dostává nové, netušené dimenze.

Svou hloupou lži v souvislosti s odvoláním šéfredaktora Telegrafu si před běžícími kamerami a zhruba dvěma miliony svědků 1. září v Televizních novinách náš nahý král navíc nasadil z ostudy korunu a stal se pro své poddané lhářem.

PREMIÉR HRAJE SUDETSKOU KARTOU KOMUNISTŮ

Za tohoto stavu proto není divu, že se příliv solidního kapitálu do

premiér počítat s tím, co bude "dopadat na jeho hlavu" z pozice šefa "velké strany". Bohužel, mnohdy se mi zdá, že s razantní přítrží k působnosti těchto podnikavců nemá nikdo zájem příliš pospíchat. Ani sami páni ministři a šéfové "velkých stran".

Jak jsem již napsal, mnohé případy vskutku volají až do nebe a prostý občan se diví, jak je to vůbec možné. Máme snad kolem sebe samé analfabety a elévy? Aie posuďte sami.

— V minulých dnech se dostalo do oběhu několik desítek údajně falešných padesátikorun. Ve skutečnosti šlo o nový vzorek bankovek, které budou teprve uvedeny do oběhu. Budou se tisknout v Praze (původní v Anglii) a došlo k jejich malé úpravě. Bohužel - omylem (!) se některé dostaly předčasně do oběhu. Připadá to, jako by naše bankovníctví řídil nějaký "hajný".

— Na bývalého vedoucího oddělení cenných papírů Fondu národního majetku Milana Krčmáře podal státní zástupce obžalobu pro trestný čin zneužívání informací v obchodním styku. Údajně nabízel ke koupi akcie několika podniků členům burzy. První investiční touto transakcí vydělala přibližně 95 mil. korun.

— V souvislosti s machinacemi při dovozu motorové nafty a lehkých topných olejů je již stíháno 26 osob, z nich 16 bylo vzato do vazby. Zatím zjištěná škoda se blíží jedné miliardě korun. Zhruba půl milionu korun lze vydělat na jedné cisterně zkrácením daní a celních poplatků. Dovezený olej se totiž prodává jako motorová nafta. Jak geniální od "koumáků", jak lehkomyšlné od "ministerstva průmyslu".

Premiéřský mariáš...

země snížil. Němci (a nejen oni) se stáhli a vyčkávají, zda se u nás najde politická síla, jež se nezalekne vydírání sudetskou kartou v rukou komunistů a nyní i ODS. Paradoxem přitom je, že to jsou právě komunisté, kteří se spojili s kapitálem z Německa druhého a třetího řádu, aby udrželi své pozice v hospodářství i v masmédiích! (Viz např. aliance bývalých komunistických funkcionářů s bavorským tiskovým koncernem PNP, který má dnes téměř monopol v regionálním tisku.) Naše komunistické špičky měly a mají v Německu nejvíce konexí, vždyť odtud pašovaly za totality vše potřebné pro režim i pro sebe a dřevo či starožitnosti vyvážely za směšné ceny právě tam. Tito lidé žádné nepřátelství ke "kapitalistické cizině" nikdy doopravdy nechovali, jen ho z politických důvodů šikovně rozněčovali. Otázkou (dnes však již spíše jen řečnickou) zůstává, proč je inteligentní a pragmatický Václav Klaus v tomto ohledu tak vehementně a nešikovně následuje.

ODKUD DNES HROZÍ SKUTEČNÉ NEBEZPEČÍ?

Skutečností je, že veškeré naše obyvatelstvo ve věku zhruba do 55 let již řádění sudetáků - na rozdíl od nesrovnatelně déle trvajících řádění komunistů - nezažilo. Díky příkladu "státnického postoje" našeho premiéra však je u nás přesto stále silněji slyšet extrémisty, kteří "bránili čest našeho národa" v Terezíně. Tito lidé čtou rovněž Český deník. Podobných dopisů, jako paní Lolové z Liberce, dostáváme od podobných sudobijců nemálo. Tito lidé utrácí za porto zbytečně. Náš list si sudetskou kartu komunistů, jejíž smysl je odvést pozornost co největší části naší společnosti od jejich vlastních zločinů, vnutit nenechá.

Místo proti duchům starým přes půl století bude Český deník bojovat proti skutečnému nebezpečí. A tím je v současné době nezanedbatelná část vedení ODS, ale i dalších stran vládní koalice (Vladimír Dlouhý), resp. nebezpečí, kterému tito lidé otevírají dveře dokořán. Tedy to, že za dva roky v parlamentních volbách může dnešní pravice ztratit svou těsnou většinu. Svou dnešní politikou zradili její představitelé zájmy většiny občanů, kteří pravici ve volbách dali důvěru, a připravují půdu komunistům.

ČÍ HRA SE TU VLASTNĚ HRAJE?

Dva staří muži - Adenauer a de Gaulle - udělali vše pro soužití a spolupráci mladé, nastupující generace svých zemí. Václav Klaus - s nesrovnatelně delším časovým odstupem od inkriminovaných událostí - to nedokáže a svým chováním dává prostor levičákům k vyvolávání starých resentimentů u nových generací. P r o č??

Je to všechno skutečně pouze trestuhodná politická slepota našeho premiéra? Stále více okolností nasvědčuje tomu, že daleko pravděpodobněji se zde hraje vysoká hra v zájmu někoho úplně, úplně jiného, než jsou občané této země...

Nehraje se o nic menšího než o to, zda budeme v dohledné době přijati do evropských struktur, které jsou pro naši budoucnost životně důležité, či zda se postupně a nenápadně opět začneme propadat do znovu otvírající se náruče Velkého bratra na Východě. "Česká cesta" privatizace petrochemie (která by nebyla ničím jiným než cestou ruskou) pod patronací agenta I. správy StB Václava Junka, prosazovaná neuvěřitelným způsobem jeho zatím neodhaleným kolegou, kolaborantem Vladimírem Dlouhým, se měla stát právním konkrétním krokem v tomto směru. Najde se u nás dostatek sil tomuto nebezpečnému vývoji zabránit?

jsme měli uvažovat o neblahých hospodářských následcích, jaké by jistě způsobila politika proti kapitalismu a politika třídního boje, které Aristide měl v úmyslu ve své zemi zavést.

Haiti je jedna z nejchudších zemí na naší polokouli, a byla ještě víc ochuzena Clintonovými hospodářskými sankcemi.

Co bude pravděpodobně následovat, budou léta stálé chudoby, zoufalství a dalšího neklidu, jenže tentokrát to budou Spojené státy, které pronesly rozsudek nad ubohými obyvateli Haiti.

Pouze někdo jako je Clinton, který hrál politiku třídní závisti a věří, že existuje vládní řešení pro každý problém, mohl přivést Spojené státy do situace, v níž by podporoval takovou bizarní a radikální figuru, která miluje socialismus a nenávidí kapitalismus. Většina Američanů málo ví o člověku, kterého jsme přivedli zpět k moci, protože Clintonova administrace volila odvést pozornost od jeho minulosti, a celonárodní sdělovací prostředky o něm psaly a mluvily mírně, jako o laskavém, blahodárném politikovi.

Avšak prozkoumání Aristidových výroků v minulosti "vyvolává vážné otázky o tom, zdali Spojené státy měly pro ně dávat v sázku životy Američanů a svou mezinárodní věrohodnost," říká specialista v zahraniční politice Lawrence Di Rita v oči otvírající analýze pro Heritage Foundation.

Aristide je silně proti Americe, a výrazně mluvil o zpopelnění svých politických nepřátel gasolinem naplněnými pneumatikami kolem krku, což je taktika zvaná "necklacing".

Uvažujte o těchto chladnokrevných poznámkách z proslovu Aristida v Národním paláci, vyslaného přes Radio Nationale v Port-au-Prince 27. září 1991:

Jaký pěkný prostředek (míní necklacing)! Jak pěkný nástroj (Hlasitý souhlas z davu). Jaký pěkný nápad! Je skutečně pěkný. Je elegantní, atraktivní, nádherný, půvabný a oslňující. Dobře voní. Kamkoli jdete, rád byste si k němu přivoněli." (Zástup provolává souhlas.)

Není divu, že tento bývalý římsko-katolický kněz byl vyloučen ze svého řádu v r. 1988 "pro podněcování k nenávisti a násilí." Jeho nadšení pro nenávist se nezměnilo, když šel do politiky.

"Ačkoliv byl zvolen demokraticky, Aristide vládl zcela nedemokraticky," říká di Rita. "Udělal si pověst," slovy korespondenta New York Times Howarda Frenche, "úzkoprsého a hrozivého vůdce, který viděl svou vlastní hrubou popularitu jako náhražku v politice za 'dej a ber'".

Jeho hospodářství druhu daleké levice nám také mnoho říká o jeho nenávisti pro Spojené státy a o směru, kterým chce vést Haiti. Zde jsou výňatky z jeho vlastního životopisu:

- "Socialismus v Haiti není nic nového: Zapustil tam kořeny v době naší první nezávislosti".

- "Koloniální mocnosti, včetně Spojených států, musejí napravit zlo, které uvalily na kolonii nebo protektorát v oněch dnech. Experti v dluzích, když mluví o našich závazcích, potřebují sečíst i druhý sloupec své vlastní zodpovědnosti."

- "Ekonomická výkonnost není slučitelná se spravedlností, leda za cenu stálého boje proti všem semenům korupce..."

- "Hospodářský liberalismus, z kterého demokrati a technokrati udělali lék pro všechno, shledávám nesnesitelným."

- "Boháči se často stali tím, čím jsou proto, že vykořist'ovali jiné..." Zde jsou Aristidovy výroky o mužích, které nejvíce obdivuje:

- "Já jsem nevynalezl třídní boj, ne víc než Karel Marx.. Ale kdo se může vyhnout setkání s třídním bojem v srdci Port-au-Prince.

- "Já vítám ty myšlenky, které spočívají na hodnotách krásy, důstojnosti, respektu a lásky. Che Guevara zajisté inkorporoval některé z těch hodnot, jaké přijal Allende. Cítím víc lásky a sympatie k nim než k mnoha jiným.

- "Není pochyby o tom, že existují stejné denominátory mezi námi a těmi, kteří "udělali" francouzskou revoluci jak mnoho dlužím těm, kteří byli strůjci francouzské revoluce!"

Byl tento muž a tyto jeho myšlenky hodny toho, abychom dávali v sázku jediný americký život? Bill Clinton zřejmě myslel, že ano. Co myslíte vy?

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe vám nabízí:

- nejvýhodnější druhy životních pojištění,
- pojistky poskytující pravidelný starobní důchod,
- jakož i pojistky hypoteční.

2701 SO. HARLEM AVE. (P.O. BOX 249) BERWYN, IL 60402-0249
PHONES: (708) 242-2224 or 795-5800

Poslouchejte náš rádiový program každou neděli v 9 hodin ráno na WCEV 1450

JOSEF KAJETÁN TYL

Kusy mého srdce

NÁRODU ČESKÉMU
OBĚTUJE SE VŠÍ LÁSKOU
A S VEŠKERÝM SNAŽENÍM SVÝM
ODDANÝ SPISOVATEL

Pokračování z min. čísla

Hučivě rozrývalo ostré lodní čelo šumivé vlny, ježto se pak vůkol v širokých kolech točily. Vysoký dýmnik uprostřed paluby vyplivoval po chvílích větší menší chomáče létavých jisker i šlehajícího plamene, a v takových okamžicích vzplanul vždy celý povrch její podivnou, jaksi tajuplnou září.

Částka pocestníků byla se uchýlila do kajit první i druhé třídy — částka jich meškala na palubě, a to zvláště z oněch, kteří k druhé třídě patřili. Tu leželi jedni na lavicích, jiní se krčili na podlaze vedle parního stroje; jiní, zahaleni v pláštích, seděli a dřímali po sedadlech okolo lodního zábradlí, a jiní se procházeli mezi směsicí naloženého zboží.

Vzadu, okolo vrátného a jeho řídicího kola, bylo nejprázdnější a nejtísejší.

Zde seděly dvě osoby, asi čtyřadvacetiletý mladík a o něco mladší dívka. Ruce jejich byly důvěrně spojeny. — Oba byli v povrchním šatě elegantních cestovatelů.

Dívka se byla zamlčela. Zdálo se, že upadla v zajímavé vzpomínky. Mladík ji nevytrhoval. On sám byl plný podivných myšlének a pocitů. Konečně ale, jako by se jich rád zprostil, otevřel usta k polotiché otázce:

„Kam vás fantazie opět zanesla?“

„Myslím na Rýn,“ řekla dívka poněkud ze svého snění vytržena, a při nové přšce létavých jisker pozoroval mladík na tváři její blahostné usmání.

„Jenom na Rýn?“ ptal se jí dále.

„Nu, ano — ještě na někoho! Byla to právě takováto noc, když jsem Ferdinanda poznala. Jeli jsme spolu po Rýně.“

„Šťastný Ferdinand!“ řekl mladík s malým povzdechem, a ruka jeho tiskla jemně ruku dívčí.

„Pročpak to pravíte tónem, jako byste mu to záviděl a sám byl nešťastný?“

„A nemám-li vás celému světu závidět? — nemusím-li se obávat, že moje štěstí pomine, jakmile se k vám někdo přiblíží, kdo se může starším právem v srdci vašem usídlit? Mé štěstí je tuze pěkné, aby na něj svět podezřívým okem nezhlížel. Mé štěstí je květina, jejíž kořeny hloub rostou, nežli kam jádro země dosahuje — a libovonná koruna její vypíná se k vysostem nebeským. Co tedy s ní na zemi? Já to cítím. Ale jak se jí mám odřeknouti, ježto můj život novým duchem naplnila a bývalou mdlobu zapudila? Jak se mám tvého sladkého přátelství odřeknouti, ježto osvítilo dny mé a co věčná hvězda na obloze mé zářiti bude?“

„Tys bláznek, milý příteli,“ řekla dívka, a jemně tisknutí ruky provázelo slova její. „Kdopak ti tvou podivnou květinu bere? Kdopak tě z přátelství mého vypovídá?... Čeho se strachuješ? Což je úvazek srdcí jako tenká nit, kterouž každé dítě přetrhnouti může?“

„To nemůže — a toho se také nebojím. Ale nevím — přece mě přepadá jakési tušení, že svazek srdcí našich pohromu utrpí. Mluvím k vám upřímně — jak se mi to v hlubinách duše ozvalo, když byl čarovný zvuk prvního sblížení se našeho ve mně dozněl — mluvím k vám hlasem nelíčeného přátelství: řekněte mi sama, nebude-li mi svět blaha mého závidět a rušivým prstem po outlém květu jeho sahati?“

„A co je vám do toho? Jste si nějaké viny povědom? Anebo se musíte za štěstí své hanbiti?“

„Emilie!“

„Co tedy chcete s těmito strašidly? Proč je cítíte násilně z hrobu, kde by měly věčně práchnivět? A co si myslíte konečně o mně, ježto bych jako něžností ženština těchto strašidel dávno byla měla se lekati, a přece mužněji nežli vy do očí jim hledím, anebo s tichým usměvem na mě vzpomínám?“

„Emilie!“ zvolal mladík hlasitěji — „v jaké nesnáze mě to uvrhujete? Neslíbili jsme si slibem upřímným, že vždy srdce své před sebou věrně a nelíčeně odhalíme? Neslíbili jsme si to přátelstvím docílit, co někdy ani láska nezmůže — prokazovati si totiž úplnou, neobmezenou důvěru? A mám ti teprva ještě dokazovati,“ mluvil dále, a pozvednuv ruku její, položil ji na srdce své, „mám ti povídati, v jaké

září se krásná duše tvá přede mnou vznáší? Ale právě snad jen proto, že je štěstí mé tuze velké a posud neporušené, bojím se lidské závisti; kdyby se bylo nad ním už dost malé nebezpečí vyskytlo, snad bych se té bázni smál a jí vzdoroval. Jakž ti ale mohlo napadnout stíhati mě na myšlénkách... na pochybnostech o tvé důstojnosti...?“

„Vždyť je dobře, milý příteli — vždyť je dobře — a já sama musím vyznati, že má naše přátelství něco ve své podstatě, nad čím obyčejný člověk nosem pokrucovat může. Vy máte dívku, jižto jste bohaté srdce své na celý život obětovati přislíbil — já mám milence, v jehožto duši se mi čarovné háje lásky otevřely — a tu zatím uzavíráme spolu svazek svatého přátelství. Ale mně to ještě nenapadlo, jak o tom svět souditi, co tomu říkati bude. Můj svět je srdce mé — a to si zachovám tak diamantově čisté, že se ho dech cizího světa nechytí. Ostatně nepochopuji, proč vás právě dnes tak teskné myšlénky přepadají. Je toho snad tajuplna noc příčina? Z té povstaly již ovšem přepodivné stvůry myslí básnické — a jedna z těch je snad také vaše bázeň, že mě ztratíte!“

„Jen se mi posmívejte — to je ta nejmoudřejší pokuta.“

„Anebo je snad srdce vaše ourodná půda pro všelijaké tušení?“

„Věříte vy hlasům, ježto v nás povstávají, aniž víme, odkud se prýštějí a kam tekou?“

„Jakž bych nevěřila, an toho právě na vás pravdivý příklad nalezám? Ano — ano, příteli. Bylo to právě tušení, že svazek srdcí našich nějakou pohromu utrpí.“

„Co pravíte?“

„Co bych vám i bez vašeho tušení tyto dny byla světila... že se záhy rozloučíme.“

„Kdyby vaše slova žertovným zvukem nezaznívala, myslil bych, že mě chcete za mou prvnější bázeň potrestat.“

„Ne, ne — drahý příteli, já musím zase do světa. Krásné naděje, kteréž mě přivedly do Prahy — ty se rozptýlily... co bych tu měla déle meškati? Hrob jejich nepotřebuji viděti; vždyť ponese v duši jejich památku.“

„A co se stane ze mne?“

„Aj, aj — příteli! Což nemáte nic jiného před sebou nežli denní hovor s prostým děvčetem? Neznáte žádný jiný cíl života nežli přátelství s divadelní zpěvačkou?“

„Vy jste nespravedlivá sama k sobě, že si...“

„...tak malé ceny příkládám — není-li pravda? Měla jsem se domejšleti, že budete toužením po mně usychat, že se mým odjezdem obloha vašeho života zatmí atd. Nechme toho, milý příteli... a promluvme, jak na rozumné lidi přísluší.“

„Srdce tedy nemá u vás hlasu žádného.“

„Srdce? — ba právě to bláhové srdce — to mě zas odvádí, jako mě bylo přivedlo. Srdce to bylo, ježto se rozkoší ve mně zachvělo, když ke mně první zpráva o vašem novém divadle dolítla; a srdce to bylo, kteréž mi od té chvíle pokoje nedalo, svodným hlasem štěbetajíc: Jdi, přines a polož i ty sílu svou na oltář obětí! — pomoz i ty na novém chrámu stavěti a čestné věnce plésti! — to pošetilé srdce to bylo, ježto mě posléze i sem dohnalo, abych smutné zbytky pěkných hadějí nalezla.“

Hlasitěji, citem zmožena, byla Emilie tato slova pronesla; nyní se na chvíli zamlčela.

„A jinak není možno, abyste mezi námi zůstala?“ ptal se jí po chvíli mladík tónem polotichým a nejistým.

„Jakpak? — Nebudte bláhový. Nepatřím sice k oné třídě blahých roznicenců, kteří vlast po každém třetím slově na jazyku mají, ale ona žije v srdci mém, a tichá, avšak vroucí láska k té drahé provázela mě cizinou jako anděl útěchy... kdyby nebyly teď okolnosti jinak určily, byla bych toho zajisté dala důkazy; tak veliká blouznilka ale nejsem, abych si kvůli této lásce snad celý běh života zkazila. Já se oddala divadlu, i shledala jsem, že mohu na té dráze svoje i rodu svého jméno k oslavě povznést, a myslím ostatně, že se dá vlasti doma i mimo dům sloužiti.“

„Vím, vím — vždyť nejsem dítě, leda lítostí nad ztrátou vaší, a protož bych si také jako dítě přál, abyste mezi námi zůstala. Jeť tu jenom jiným na příklad...“

„O jiné se nestarejte! Již tu máte pěknou květnici, a tak spanilá bylina, jako je láska k vlasti v prsou ženských, množí se hojně, jakmile jen úrodnou zemí nalezne. — Mimoto, drahý příteli,“ doložila Emilie s malým úsměvem, „nebyla bych pro vaše panny v každém ohledu dosti dobrým příkladem.“

„Co vám napadá?“

„Či myslíte, že budou tuto naši cestu chváliti?“

„Emilie, kdo by se mohl opovážiti...?“

„Ten, kdo vám prve strachu nahnal, že by mohl závistivým okem na štěstí vaše pohledět. Je to půjčka za oplátku — náhrada za to vaše pěkně poukryté mravokárnickví, ježto ze strachu vašeho mluvilo. Já vám musela také říci, že jsem se na více nežli vy odvážila, an jsem s vámi přátelství uzavřela. Ano, milý Podhajský, já ti musím říci,

Kusy mého ...

že mi větší pohroma hrozí nežli tobě, mladý panáčku. Ženská pověst je pel na té nejoutlejší květině; — jediné dotknutí, a navždy ztratí se její milostný lesk. Ale já nejsem zvyklá radosti své tuze ouzce podle vůle obyčejného světa přistřihovati. Víím, co ve mně vězí — a mohu se tomu roztočilému světu s pokojným srdcem do očí podívat.“

3.

Z domu ven:
Kolem kynou boží divy;
Uzříte jich, vždyť jsme živi
Jednou jen!

PISEŇ

Bylo to o desáté hodině. Po břehu, délkou roudnického předměstí, procházel se člověk v krátkém, obnošeném plášti. Na hlavě měl plstěnou čepici s velkým stínidlem, v ruce sukovitou hůl.

Nyní se zastavil u selského pacholka, kterýž tu o strom podepřený jako na rozkazy jeho čekati se zdál.

„Vrať se ke koním, Jakube,“ řekl teď k němu člověk v obnošeném plášti, „a zejtra hled, aby si kolář pospíšil. Po poledni můžeš býti snadno v Praze. Rozumíš? Nebo ti natáhnu uši!“

Pacholek slíbil, že se dle rozkazů těchto zachová, přál milému pánu, jenž mu natáhnutím uší hrozil, dobrou noc, a bral se podle břehu do města. Muž v plášti začal se opět procházet... Byl to starý Podhajský.

Noviny vrchnostenského ranhojiče bzučely mu ještě okolo uší jako jedovatý hmyz a ležely mu na prsou jako olovo. Jakkoliv se u své pevné důvěře i namáhal, aby tyto strašidla zapudil, nemohl jich přece pozbyti, a břemeno jejich bylo tím nesnesitelnější, an si jich na mysli dobře zobraziti neuměl, a vlastně tedy ani nevěděl, čeho se bojí nebo čeho se báti má.

I manželka jeho byla se nadarmo lesklou zbraní své mateřské lásky opásala a při božích službách s těmi nejvroucnějšími slovy k Bohu utekla: podivné zprávy o jediném dítěti zatemňovaly přece milojasnou oblohu duše její a nepopřály jí po celý den utěšené chvíle.

A Růženka! — To milé poupě bylo ještě nejmírnější. Ona nebyla ještě do světa nahlídla. Až posaváde stála jako outle pěstovaná květina v blažené osamělosti. Pro svět a jeho poměry nebylo v ní míry. Ona si nemohla pomyslit, jak by Antonín jiným býti mohl, než jak ho od svých nejoutlejších let znala. Ona zůstala tichá.

Ale pěstounové její znali svět a nebyli tiší. Vědělit sice, že byli dítě své do hluku a tísně světské dobře opatřené a ozbrojené vypravili... ale nebyli přece pokojní. Vědělit z prvnějších let, že je lákání světa veliké a svodné.

I netajili si vespolek starosti své, ačkoli se také zdálo, jako by tím jeden druhého z nich vyrážeti chtěl.

„Tomu uděláme pojednou konec!“ řekl náhle Podhajský pevně odhodlán. — „Já se podívám do Prahy.“

I dal také hned dávnoleký kočárek z kolny vytáhnout, prohlídnout a připravit. Druhý den byl na cestě.

Ale hraví, škádliví osudové, ježto se člověku rádi v těch nejdivnějších postavách do cesty pletou, vzali tehdy na sebe podobu dvou vozních kol, a rozsypali se — ještě dosti milosrdně! — po několika mílech při prvním zahrčení na roudnické dlažbě.

Podhajský dováděl na nepozorného pacholka, ten ale sváděl vinu na starý, zpukřelý a přeschlý vozík, kterýž dlouhé časy ani z kolny nepřišel.

Nyní nezbyvalo nic jiného, nežli pod ochranu ochotného koláře se uchýlit, a ten slíbil kola i voj do druhého dne v nové podobě odevzdat. Ale Podhajský byl jako na trní. Co tu měl zatím tak dlouho meškati? On chtěl jen jako letmo do Prahy nahlídnout, se synem promluvit, a pak zase tak rychle k matce s útěchou se navrátit.

I chtěl si jiný povoz najmouti; ale podivnou nehodou bylo se toho dne všecko do všech uhlů světa rozstříklo. Nazejtří bylo tu příležitostí dost... jenom dnes ne.

„Ale co si budete hlavu lámat, pane,“ řekl hospodský, k němuž dal své koně zavést. — „Máte-li tak na pospěch, sedněte si tu dnes na parní loď, a zejtra časně ráno jste v Praze, ani nezvíte.“

To byla šťastná rada, a Podhajský se jí také hned uchopil... Nyní se procházel po břehu a čekal na loď.

Myšlénky jeho byly v Praze. Jako nekonečná nit otáčely

se napořád okolo Antonína. Srdce jeho nebylo pokojné.

„Držel jsem ho arci trochu přísně,“ mluvil sám k sobě po malých přestávkách, „trochu těsně, a když pustím mladého koně z otěže, začne divné skoky dělat, a všechna luka jsou mu ouzká... ale Antonín není nerozumné hříbě! Ne, ne — mně se zdá, ten prokletý olejkář si neviděl do huby. Buď mu hoch něco na nos pověsil — anebo nám chce ten lízavý lidobijec sám oči zastřít. Pozoruji, že ho naše holka píchá. — Ohó, panáčku! — zůstaňte při laskominách... Ale což kdyby — kdyby v těch jeho prokletých novinách přece kousek pravdivého zrna vězelo?“ mluvil dále, a popuzen divným nepokojem, začal se ještě rychleji pohybovat... „Kdyby byl kluk udíla překousal, uzdu přetrhal a jako splašený se honil... nedej Bože, abych něco daremného doslechl... to by byla jeho zkáza... a matčina smrt... Ale však já ho popadnu — železnýma kleštěma ho sevrnu, že se nebude moci pohnout... já mu napravím ten jeho vyviklaný rozoumek... já mu převedu tu jeho češtinu!“

Veselý smích vytrhnul ho z dalšího rozjímání. Z města přicházelo několik hovorných mladíků. I zastavili se na břehu, a zase popocházeli; zdálo se, jako by také na parní loď čekali.

Podhajskému se zkazila tichá procházka. Okolo rozveselených mladíků nechtěl přecházet, od přístavního místa se nechtěl tuze vzdalovat; sešel tedy po úzké pěšince s břehu k samé řece, odkud měl do lodi vstoupiti. Ale ani tam nezůstal samotén. V malé chvíli přicházeli za ním hovorní pocestníci.

„Musíme si přece místo prohlídnouti, kde Jason se svou Medeou přistaví,“ ozvala se mezi nimi zvučným hlasem vysoká postava v letním šedivém kabátě, „aby nám ani ta nejmenší maličkost k jeho životopisu nescházela.“

„Ah, ten by byl famósní — to máš pravdu, bratře,“ odpovídal nato heboukný mužíček, a na znamení své úplné spokojenosti pohrával si prstami okolo brady v licousích. „Tuhle náš kamarád mohl by z toho jednou interesantní novelu upříst.“

Přítom okázal na mladého muže v dlouhém tmavém svrchníku, kterýž se byl až k samé řece přiblížil, a nyní po temné hladině její do dálky hleděl.

„I dejte mi pokoj s novelami!“ řekl tento. „Já mám teď smysl pro věci důležitější. Pohodlné lehátko v kajitě, hezký stoleček a něco dobrého na něm bylo by mi teď milejší nežli ta nejpěknější novela. V tom ohledu je Podhajský šťastný chlupík. Ten si teď hová při plné sklenici anebo ssaje med z růžových rtů své bohyně.“

„Dobře se mu děje!“ prohlásil se čtvrtý, jehož hustě porostlá brada, zašpičatělý klobouk a krátký kabátek dosvědčovaly, že k některému uměleckému cechu náleží. — „Já jsem jen žádostiv už vidět, jak bude koukat, až se do kajity přihrnem. Toho se dozajista do nejdelší smrti nenadá, že bychme mu přijeli naproti.“

„Nejraději bych viděl, kdyby ani na lodi nebyl, a se svou princeznou tak někde po saském Švejcarsku se toulal.“

„Hahaha, to by byla kvintesense našeho výletu a kousek romantiky do knihy našeho všedního života.“

„Podhajskému to bude také všecko jedno, přijede-li o den později nebo dřív.“

„Ale vždyť mi slíbil...“

„I jdi mi s takovým slibem! Po boku takového démona, jako je Emilie, vypadl by ti také mnohý slib z paměti.“

„Šťastný chlapík! Plné kapsy, v kajitě na měkké pohovce, kouzelnici okolo sebe... na mou duši, toho se nenadál, když ovce pásal.“

„Cože?“ ozvalo se najednou z ostatních ust.

„Jak vám povídám. Tatík jeho je starý podivín a odhodlal ho k venkovskému životu, aby pěkný dvorec jeho do cizích rukou nepřišel. Podhajský musel co kluk všechny práce okoušet, které se při velkém hospodářství naskytují. Musel orat, sít, žít, sklízet, mlátit, stromy očkovat, k dobytku přihlížet, včely chovat, podmáslí tlouct...“

Ostatní se dali do smíchu.

„Snad nevěříte? Nu, to je přece stará, známá historie! Přítom chodil k starému faráři a k blízkému polesnému na lekce, a ti mu vlivali všechno své vědění tak dobře do mladé kotrby, jako kdyby byl kluk všemi školami proběhl. Otec ho nechtěl pustit do světa a matka ho chtěla mít pořád na očích.“

„To musí být famósní páreček!“

„Ba že je! A já bych na to chtěl přísahat, že to s ním oba dobře mysleli.“

„Copak by asi říkali tomuto jeho výletu?“

„Křižovali by se — to je patrné. Teď ale nechme daremné rozprávky, a hleďme tamhle do tmy. Vidíte ji — tu prorokou záři! To je její předchůdce. Hned se nám ten leviatán se svou soptící tlamou objeví!“

„Parní loď!“ volalo se nahoře na břehu, a v blízké krčmě všecko obživlo. Blížení se lodi bylo znamením k obecnému pohnutí všech čekajících.

Pokračování příští středu

K LOGICE PŘÍŠER

(Z TAJŮ SVERDLOVŠTINY)

Ne všechno se dařilo ve vztahu k venkovu, a to i z hlediska bolševiků. Lenin sám se časem pokoušel brzdit divočení svého židovského okolí. A když v celé zemi následkem sverdlovštiny vzplála rolnická a kozácká povstání, VIII. sjezd strany musel neprodleně měnit politiku. Lenin na tomto sjezdu přiznal: "Údery, které byly určeny kulakům, dopadaly na střední rolnictvo. Zde jsme zhřešili pořádně." Byl nucen konstatovat: "Násilí vůči střednímu rolnictvu - to bude takový idiotismus, taková zbedněnost a taková zhouba pro věc, že tak uvědoměle mohou pracovat jenom provokatéři." "Neopovažte se komandovat!" - tohle heslo Lenin vydal právě tehdy. Avšak celkem správná slova byla úplně zaponenuta v letech 1929-30 během kolektivizace, kdy rozkulačování znovu nebilo ani tak kulaka, jako středňáka, a přesněji řečeno - celé rolnictvo. Recidiva to nakonec byla stejná jako v r. 1918.

Krajně udivuje okolnost, že na postu předsedy VCIK (Všeruského ústředního výkonného výboru) superčinného Hebrejce k doporučení téhož Lenina vystřídal tverský mužik, vtípálek M. I. Kalinin, figura zjevně dekorativní a vůbec nerovnocenná svému předchůdci. Sverdlov zmizel z politického obzoru právě včas. A šlo tu nejen o jeho vyhlazovací politiku vůči rolnictvu, která se po jeho smrti změnila, ale i o to, "že soustředil ve svých rukou nesmírnou moc" (jak zní známá fráze). Aby se tohle nezopakovalo, dosadili na jeho místo patričního nástupce.

Jakov Sverdlov byl druhou persónou po Leninovi. Žádný ctižádostivec se však nikdy nespokojí s druhým pořadím, zachce se mu prvního. Sverdlova nepoháněla pouze ctižádost - ale i klan, který stál za ním a který si přál vidět v čele Ruska ne Lenina, "člověka nezřetelné krve" (jak se vyjádřil J. Kuzněcov), ale skutečného "cara judejského", čistokrevného Žida - Sverdlova.

V poslední době se v tisku objevují různé verze, týkající se Fanny Kaplanové - Rojdové. Podle jedné je její atentát na Lenina mstou odvržené milenky, podle druhé nestřílela Kaplanová, ale neznámo kdo. Pokaždé je ovšem podezřelá poprava Kaplanové (byla zastřelena), která mohla být vykonána jen na příkaz shora. Ale či? Připomeňme si, že faktickou hlavou státu v té době byl Sverdlov. Ten však nehodlal setrvat v této roli jenom několik týdnů, počítal s tím, že se v ní zabydlí natrvalo. Když Kaplanová Lenina netrefila smrtelně, bylo třeba okamžitě zamést stopy.

A vymysleli to velkolepě. Jedním vrzem se zbavit soupeře a vyvolat důvod k rozpoutání teroru. Stalin mnohem úspěšněji uskutečnil analogický záměr v r. 1934 (atentát na Kirova). Sverdlovovi se v r. 1918 plán vydařil pouze napolovic. Prostředkem mezi ním a Kaplanovou mohl být V. Zaborskij (Lubockij), Sverdlovův komplic v nižněnovgorodské revoluční činnosti a známý Kaplanové ze sibiřského vyhnanství. Pseudonym tohoto činitele dlouhá léta znesvěcoval pravoslavný Sergijev Posad (město u Moskvy; od r. 1930 bylo přejmenováno na Zagorsk, pozn. překl.).

Kdepak byl ve chvíli atentátu věrný strážce revoluce, železný Felix Dzeržinskij? Nu, měl železné alibi; odcestoval do Petrohradu

vyšetřovat zavraždění Urického, také velmi podezřelý, proto Kenegissera (atentátníka) uklidili stejně tak rychle jako Kaplanovou. Urickij s jeho jistým liberalismem překážel Zinověvovi, který od Čeky požadoval okamžité ozbrojení dělníků s poskytnutím práva samosoudu. V tom Zinověva podporoval Sverdlov. Dzeržinskij byl vůbec velký specialista ohledně alibi. O něco dříve (6. července 1918) vysedával v zajetí u eserů jako Gorbačov ve Forosu, čekal, kdo vezme vrch. Potom byl nucen podat demisi z funkce předsedy VČK a půldruhého měsíce až do 22. srpna 1918 neúřadoval. K úřadování se vrátil právě týden před novým "případem".

Záclonou neproniknutelného tajemství je zahalena historie výjezdu Dzeržinského jakoby za manželkou do Švýcarska v říjnu 1918 za doprovodu tajemníka VCIK, tj. Sverdlova pomocníka A. Avanesova. Zvláštní je, že se při úzkém přátelství rodin Sverdlova a Dzeržinského manželka Dzeržinského dozvěděla až v r. 1936, že iniciátorem švýcarské cesty jejího choť byl právě Sverdlov (píše o tom ve své vzpomínkové knížce V letech velkých bojů, 1975). Mystici tvrdí, že Dzeržinskij s sebou odvezl ut'atou hlavu Nikolaje II. jako exponát pro zednářský chrám v Charlestoně, ale cíl byl spíše prozaičtější: dostat direktivu bezprostředně od tajného centra - co dál s Leninem po neúspěchu 30. srpna. Podniknout nový pokus, nebo at' si zatím ještě žije?

Jenže nedlouho zůstal naživu sám Sverdlov. Očividně ve stranickém vedení byli lidé nejen nesouhlasící s politikou Sverdlova, ale znali pozadí událostí 30. srpna 1918 (tj. atentátu na Lenina u Michelsonova závodu) nebo tušící, kdo jsou ty skryté sny. Na procesu v r. 1938 byla zmínka o atentátech na Sverdlova. Víme-li o metodice těchto procesů, na nichž reálné činy a motivy jedněch byly zaměňovány falešnými činy a motivy druhých, lze předpokládat, že na Sverdlova byl skutečně pořádán hon a že ho nakonec dostali. On nenastýdl na mítinku v Orlu, jak hlásá oficiální verze, a nebyl na smrt zmlácen dělníky, jak to tvrdí verze neoficiální - odklidili ho svoji lidé. A usmrcení Zagorského při výbuchu v budově městského výboru (Leont'jevská ulice 25. září 1919), která byla pod zesílenou ochranou, také nebylo náhodné. Sluha následoval svého pána.

Kdo to vše zařídil? Jenom ti, kdo si zvykli svalovat všechny podezřelé smrti na Stalina, nebudou ani chvíli váhat s naprosto jednoduchou odpovědí. Stalin sice Sverdlova kanonizoval, ale zjevně ho neměl příliš v lásce. Jednou se společně ocitli ve vyhnanství a Sverdlov se přímo svíjel jako panský služebníček při setkáních se Stalinem. Avšak Sverdlovovo snažení nebylo oceněno. Stalin zlikvidoval jeho odkojence G. Jagodu (Iegudu), jenž v 30. letech změnil NKVD v židovské hokynářství, muže Idy Averbachové, dcery starší Sverdlovovy sestry Sofie Averbachové (po muži, bohatém kupci). Syna této Sofie, "literárního gangstera Averbacha" (podle vyjádření N. Asejeva) pronásledujícího ruské spisovatele, potkal stejný osud jako bratra Jakova Sverdlova, Veniamina, Sverdlovův synek Andrej byl vyšetřovatelem NKVD, mučil předního politického pracovníka G. Petrovského, vyrobil žalobu na básníka Pavla Vasiljeva a dokonce jistou dobu byl osobním adjutantem Beriji.

Z ruštiny přeložil dr. Břetislav Dejdar
Pochodeň Dneška, číslo 7/1994

BOŽE...

Bože,
kdysi nás učili,
že "koho Pámbu miluje,
toho křížem navštěvuje".

Já ale vím,
že je to útěšná fráze,
protože se též "máme modlit,
aby nás Pámbu ochránil
od všeho zlého."

Jenomže,
co je zlé a co dobré,
to prý my nevíme.

Na vlastní kůži a život vím,
že zlé kupříkladu je,
druhému zkrátit život,
a že je dobré,
mluvit pravdu a žít v pravdě.

Tak jsem mluvil a žil,
byť v člověčí normě,
ale i to stačilo na hrozbu šibenicí
a na rozsudečných dvacet let
v rudých katovněch.

Tak moc jsi mě, Bože, miloval,
že mi po návratu řekl:
"Co tady chceš?!"

Jako Čechům
- po éře jaltsky vnuceného otroctví -
když se chtěli vrátit
na své místo v Evropě...

V obou případech to řekli titíž,
kteří se vbízeli zlu ke kolaboraci:
Tamti - "... abyste neházeli do uren bílé lístky...",
a tito "... abyste bojovali za demokracii...",
kterou zrazovali tajně i veřejně
čtyřadvacet hodin denně po čtyřicet let!!!

Bože,
proč nás tolik miluješ?
Trochu té lásky věnuj
i našim - před světem "čistým" - hanobitelům!!!

KORUPCE, ZNEUŽÍVÁNÍ MOCI A ZMĚNA REŽIMU

Pokračování z minulé střídy

Zdeněk Zbořil

Z hlediska teoretických zkoumání korupce jsou tedy všeobecně přijímána tato základní kritéria:

- veřejný zájem
- veřejné mínění
- právní normy.

Důležitější jsou veřejný zájem a mínění, avšak jejich užití je obvykle problematické. Jednak je vždy obtížné tato kritéria definovat, neustále se vyvíjejí, jejich proměny závisí na nekonečném množství různých veličin, až je téměř možné hovořit o determinovaném chaosu.

Jednodušší je rozlišení podle charakteristických typů. Nám se, při této příležitosti, nejvíce líbí typologie, která rozlišuje korupci na:

- individuální
- instituční
- systémovou.

Korupce individuální, je podle této typologie, jakýkoli druh náhodného, příležitostného nebo i častého překračování právních norem, které se odehrává v politickém nebo administrativním, správním kontextu. Korupce instituční, je pravidelná, někdy dokonce standardní aktivita, při níž jsou formální odpovědnosti i procedury znevažovány a neuznávány, a její aktéři na ní buď přímo participují nebo s ní musí být alespoň srozuměny. Systémová korupce se pak objevuje všude tam, kde veřejné a oficiální autority otevřeně nebo skrytě využívají politický systém ke svému obohacování. Ačkoli je tento typ korupce jen důsledkem obou předcházejících, jde vždy o fenomén, který se neomezuje jen na individuální nebo autokratickou politickou moc, ale často dosahuje měřítek nadnárodních a nadstátních. Zasahuje a ovlivňuje různé typy vlád od monarchie k demokracii, diktatury a totalitní systémy stejně jako svobodomyšlné a samosprávné společnosti, které pak mezi sebou dokonce nacházejí i různá spojení, která jim dovolují úzce spolupracovat.

Systémová korupce se v nedávné minulosti výhradně identifikovala se zeměmi, které jsem si zvykl nazývat rozvojové, ale šlo spíše o státy a společnosti post-koloniální a korupce a tradiční, zvykové zneužívání politické moci se zde stalo dokonce funkční součástí systému.

Kritika korupce a zneužívání moci v socialistických a komunistických státech.

Neméně aktuální byla systémová korupce v bývalém Sovětském svazu, včetně její téměř gogolské podoby a ve státech, které převzaly sovětský politický a ekonomický model.

Když v roce 1975 napsal Václav Havel Gustávu Husákovi svůj "otevřený dopis" (byly to spíš rady komunistům), zdálo se, že nemůže být pochyb o přesných pojmenováních, určování souvislostí a odvozování závěrů, které ukazovaly na hluboký rozvrat státních institucí, jejich zneužívání ve prospěch jednotlivců a na rozsáhlou "korupci" existujícího pořádku. Avšak nic se nestalo, mnozí, i na těch nejodpovědnějších místech, si mysleli téměř to samé a režim existoval dál, nezhroutil se, nepadl a jeho patnáctileté stárnutí mohlo dále pokračovat nebýt zcela mimořádných okolností, které později způsobily jeho zánik.

Havlovu dopisu předcházely kritická hodnocení komunistického režimu v 60. letech, jejichž autorem byl Jan Procházka. Ten sice hovořil jen o protekci, ale myslel jí především "zneužití úřední moci či vlivu k osobnímu prospěchu" a jeho návod řešení byl skutečně zásadní: "Jsem pro radikální změny, pro originální orientaci, nezatíženou starým balastem ani romantickou setrvačností. Nechtějme použít pro novou stavbu základů staré stodoly: všechno, co bychom postavili, by vždycky byla znovu trochu stodola..."

Pýchu moci učinil tématem své knihy *Jak chutná moc?* V té době i Ladislav Mňačko a jeho popularita rostla téměř úměrně úpadku morálky politiků a veřejných činitelů. Ale až Milan Šimečka věnoval korupci celou jednu kapitolu své práce *Obnovení pořádku*. Také on, podobně jako Havel, ji popisuje jako korupci systémovou, ale myslí tím zvláštní druh politické korupce - nikoli tradiční *crimen ambitus* - kupování hlasů nebo kupování sdělovacích prostředků - kažení mravnosti. Doslova říká: "Je to korupce neméně hanebná, i když ji jako korupci nevnímáme, protože je organickou součástí státního řádu." Stát, jako monopolní vlastník výsad za jejich udílení požaduje "jen politickou loajalitu, poslušnost a nahlas projevený souhlas."

Tyto všeobecně známé názory připomínáme zejména proto, abychom si uvědomili stav obecné mravnosti, právního vědomí a politické kultury, která nebyla jen oním zjednodušeným ideologickým "dědictvím komunistické minulosti", ale měla svůj důvod i v atrofovaných kontrolních mechanismech politické moci na počátku politické změny v roce 1989.

Vnitřní a vnější překážky přeměny postkomunistických států v demokracie.

Paradoxně, nový režim, po listopadu 1989, jehož fenomenologický výkřik "Do Prahy se vrátila dějiny!" měl vyjádřit návrat k "chápaní

politiky jako věci mravní", se přes všechny dobré úmysly vydal cestou právě opačnou. Nejenom enormní vzrůst kriminality všeho druhu, ale zvláště té hospodářské, ale nemravnost, chceme-li tedy korupce bez ohledu na následky, bez ohledu na budoucnost. Úsilí nalézt lidi mravně způsobilé a vnitřně přesvědčené o nutnosti bránit zkaženosti mravů bylo osudově neúspěšné. Vyhledáváním v rejstříku tajné policie se ztratilo tolik energie, že se zapomělo vyhledávat v rejstříku trestním a vedle mravně pochybených jednotlivců v nové mocenské elitě se v ní začali objevovat lidé se sklony "k páchání trestné činnosti".

Již v říjnu 1991 upozornil Miloslav Jodl, snad jako jeden z prvních, na chování nové politické elity - a na mnohem hlubší kořeny obecných jevů, které nevznikaly jen ve všezahrnující "komunistické minulosti". Hovořil o "zničení přirozeného pocitu práva a zpretrhání tradice", o šířící se amoralitě, která je zjevná i na stavu rodiny a školy, o nízkosti právního vědomí nových politických elit, nositelů moci a představitelů obecných zájmů. Vliv historické diskontinuity, o němž Jodl mluví hned na začátku své studie o demokracii, a považuje jej za jeden z důležitých vlivů na amorálnost českých politiků, je považován za jednu z nevyhnutelných podmínek tzv. pravicových politických stran a výsledkem je, že Masarykovo "Nebát se a nekrást!" se změnilo v "Nebát se a krást!" dokonce i v ústech nejvyšších představitelů výkonné moci.

Necelý měsíc před vydáním Jodlovy studie publikoval Československý helsinský výbor své stanovisko "Právo občanů na bezpečnost - rozpornost současné situace", zpracované podle výzkumu a názorů několika sociologů a právních expertů. Po shromáždění velkého množství údajů a jejich stručných komentářích upozorňují autoři stanoviska především na opomíjení základních práv a svobod vyplývajících z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, jejichž ručitelem by měl být právní stát. Jejich data se týkají především obecné a hospodářské kriminality, odkazují i na ohrožení občanského práva na bezpečnost, které patří nejméně od francouzské revoluce k obsahu základních dokumentů evropské civilizace. Přesto, že se pod stanovisko podepsali vysoké morální autority (a lidé rozhodně bez politických ambicí a neohrožující tehdejší politickou elitu) nevěnovala mu pozornost ani moc zákonodárná, ani výkonná a nedostalo se jí echa ani v občanském společenství.

Ještě na počátku roku 1992 tehdejší premiér české vlády, jako by chtěl obě předcházející obavy dokumentovat, v jednom ze svých interview (charakteristicky nazvaném *Jak se upláčl*) uvádí několik příkladů korupce a její původ vidí v nekontrolovatelné politické moci. Odrazem této situace v soudnictví se zabývala ještě Irena Pelikánová v stati opět výmluvně nazvané *Návrat právního nihilismu*.

V nepřímé polemice, snad jako by na omluvu skutečného stavu věcí, tvrdí rychle stanoviska zaujímající Václav Bělohradský, že existuje jakýsi "kompenzační katastrofismus", obranný instrument občana, který je ztracen v přemíře změn či "transformací", považuje přicházející změny za nepořádek, "zatímco opravdová změna spočívá podle nich v tom, že nějaká velká mravní zásada se stane sdíleným životním způsobem." Tento pokus obhájit tajnou válku o moc a peníze, která má po čtyřech letech skoro více mrtvých než bylo popravených "třídních nepřátel" v letech padesátých není podepřen alespoň statistickým přehledem, který by nám pomohl zabránit "nešířit neurčitou nedůvěru k politice" a sdílet autorův optimismus alespoň pro nejbližší volební termíny.

POKRAČOVÁNÍ PŘÍŠTÍ STŘEDU

ZLEVNĚNÉ CENY DO EVROPY:

- PRAHA - BRATISLAVA \$529.00
- VÍDEŇ \$579.00
- FRANKFURT \$499.00
- MNICHOV \$499.00
- Pro návštěvníky z České a Slovenské republiky \$579.00

— Zájezd na MILWAUKEE FOLK FAIR v neděli 20. listopadu - odjezd v 9:30 A.M., návrat 8:30 P.M.

— Zájezd autobusem do největšího nákupního střediska v USA, MALL OF AMERICA, v Bloomington, Minnesota - 3.-4. prosince, přenocování v Hampton Inn.

— Velký zájezd na HAVAJSKÉ OSTROVY, odlet 15. ledna, návrat 28. ledna, 13 nocí v prvotřídních hotelích.

ZAVOLEJTE NEBO NAPIŠTE O PODROBNÉ INFORMACE

WEBER TRAVEL AGENCY, Inc.

6805 WEST CERMAK ROAD, BIRWYN, ILLINOIS 60402

Telefon: 708-749-1333 — 1-800-888-7012

FAX 708-749-1350

NEMOVITOSTI

MIKI SPIGL
Cermak Road Realty
6226 W. Cermak Rd.
Berwyn, IL
Tel.: 708-484-4800

Od dubna letošního roku máme možnost přes computer dostat informace na každý pozemek v prodeji od Jižního Chicaga až na hranice Wisconsinu.

Mohu prodat kdekoliv.

FOR SALE

LINCOLN PARK - 84 unit apartment building. Only \$195,000 down, 629 Deming Place, Chicago. Matanky Realty (312)-337-1001.

ZAMĚSTNÁNÍ

Slovenka hledá práci na opatrovanie starších a nevladných ľudí. Na 6 dní v týždni. Rozprávam česky, slovensky, maďarsky a poľsky. Volat môžete na telefon 708-485-9417.

HELPER

For carpet cleaning co. Own transportation necessary. Must be reliable, hard working, honest & have complete command of the English language. Call: 708-636-8878 after 5pm to 9pm Mon. thru Fri. Please respond in English.

SEZNÁMENÍ

Moravák, 39 let, 178 cm, žijící 9 let v New Yorku, rád by se seznámil s hezkou ženou, nekuřačkou, rodinného typu. Zájmy: příroda, sport, beach, music. Foto vítáno a nějaká znalost angličtiny rovněž. Zn. Česka nebo Slovenka.

PŘEKLADY

Překládáme a osvědčujeme: rodné listy, osvědčení o úmrtí, diplomy, atd., z češtiny a slovenštiny do angličtiny. A.P. Horák, 373 N. Western Ave., Room 7, Los Angeles, CA 90004, tel. 213-464-1249.

Kde možno koupit HLASATEL:

- **Minařik Bakery**
5832 W. Čermák Rd., Cicero
Pouze nedělní
- **Brookfield (Minařik II.) Bakery**
9213 Broadway, Brookfield
Pouze nedělní
- **Austin a Čermák Rd.**
Cicero - stánek
- **Prague Sausage & Delicatessen**
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- **Redakce Hlasatele**
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- **The European Village, Ltd.**
6531 W. Čermák Rd., Berwyn
- **Roh Oak Park & Čermák Rd.**
Berwyn - stánek
- **Čermák Rd & East Ave.**
Berwyn - stánek

HELP WANTED

HELP WANTED

\$5/hr. starting. Apply in person. Burger King - Westchester, 11124 S. 31st. Ave. or call (708) 531-1211 for an interview.

HELP WANTED

Dumpling Villa Restaurant in Villa Park hiring waitresses. Call (708) 834-9565.

HELP WANTED

TOOL & DIE MAKER wanted for Houston, TX mfg co. Min. 10 yrs. exp. as a tool & die maker & refs reqd. Fax resume to: 713-672-7620, or call Crow Mfg Corp. Houston TX 713-672-7533 to arrange for an interview.

HELP WANTED

SALES - Stop working for someone else. If you don't have a plan for the future, your chances of financial security are low. Rare opp. to build your own biz. No investment now or later. Earn six fig. annually. English essential, bi-lingual a plus. Call Mr. G: 708-449-7000.

HELP WANTED

Little Europe Restaurant hledá pomocnou sflu na výdej do kuchyně. Dobré pracovní podmínky. Zaučíme. Tel. Brookfield (708) 485-1112 nebo Bloomingdale (708) 894-8030.

CZECH US OUT

Hand cut crystal, Tupesy and Modra ceramics, Royal Dux porcelain, Folk dolls in costumes, Pewter, Jewelry, Gold decorated vases, decorated colored glasses. Call (708) 913-7755 or visit our store - Bohemian Crystal and Gift Importers Inc. at 212 Robert Parker Coffin Rd., Long Grove, Illinois 60047.

Bring this add for 20% off. FACTORY DIRECT!

HŘBITOVNÍ LOTY:

FOR SALE
WOODLAWN CEMETERY - 2 grave - sites, both \$700. Tel. (708) 484-6075 or 795-6574.

Naše písničky nezahynou

Půlhodinku hudby z naší vlasti vysílá Jerry Jiráček na stanici WCEV 1450 AM každou středu a pátek v 8.05 večer.

MOSKVA, Rusko

Nová prasklina v 31 mil dlouhém potrubí způsobila rozlití mnoha milionů galonů oleje na dalekém severu Ruska, jen pět mil od dřívějšího místa takového neštěstí podle zprávy skupiny pro ochranu životního prostředí, 40 mil na sever od Usinska. Skupina Greenpeace Russia oznámila, že olej byl zapálen a že proud hořícího oleje živeného jezery rozlitého oleje mílí dlouhý se táhne přes tundru.

Paul Horsman z Greenpeace Russia vinil olejové společnosti z toho, že nepřestaly pumpovat olej potrubím, o kterém věděly, že se rozpadává. První taková katastrofa také na sever od Usinska a 1,000 mil severovýchodně od Moskvy již znečistila řeku Pečoru, která byla bohatá na lososy.

Kolik oleje se rozlilo není přesně známo, ale americké autority odhadují, že by to mohlo být až 80 milionů galonů.

Ruské úřady říkají, že se rozlilo asi 4.1 až 17.6 milionu galonů. Majitelem potrubí je společnost

Komineft. Kritikové říkají, že neštěstí mohlo být zabráněno řádnou inspekcí linky.

DIYARBAKIR, Turecko

Kurdští teroristé zabili čtyři venkovské učitele v jihovýchodním Turecku, v pátém takovém útoku od začátku školního roku. Partyzáni kurdské Dělnické strany obvinili učitele z "vymývání mozků" kurdských dětí.

Pak je zavedli na blízký kopec a postříleli je. Vesnice Baskavak teď nemá žádné učitele. Kurdistánská dělnická strana doposud postřílela 24 učitelů v převážně kurdském jihovýchodě v kampani proti, jak říkají, "nucené asimilaci - Kurdů". Vyučování kurdského jazyka je zakázáno a některé učební státy jsou založeny na nacionalistických tématech Turků. Více než 20% učitelů na jihovýchodě nenastoupilo v tomto termínu na svá místa, protože se bojí kurdských útočníků.

SOKOL TORONTO POŘÁDÁ

VÁNOČNÍ TRHY

20. listopadu 1994
12:00 - 16:00 hod.
Hala kostela Sv. Václava, 496 Gladstone Ave.
Pronájem stolu pro prodej vašeho zboží zajistí
Květa Králová - tel: (416) 364-1787

MIKULÁŠSKOU ZÁBAVU

26. listopadu 1994
Hala kostela Sv. Václava, 496 Gladstone Ave.
Hraje Miro Letko

DRUHÝ SOKOLSKÝ SILVESTR

31. prosince 1994
Hala kostela Sv. Václava, 496 Gladstone Ave.
Hraje Miro Letko

Veškeré informace
Květa Králová: (416) 364-1787

Ondruš & Syn

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří, hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic, soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen, sklad hotových prošivaných dek a polštářů z husího prachového peří z dakronu. Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky i anglicky. Máme 56-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Navštivte nás!

Ondruš & Syn
6533 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS
484-1700

"Polka pro dobré lidi"

VINOHRADSKÁ KAPELA, rozhlasoví kolegové, nahrála pěknou kazetu, kterou Otakar Pihrt poslal na český rozhlasový program manželů Pražákových v Clevelandu na udržení jejich české rozhlasové půlhodinky. Cena kazety i s poštovným je \$6.00. K dostání je na adrese: 1482 Larchmont Ave., Lakewood, Ohio, 44107. Objednejte si pravou českou nahrávku - nebudete určitě zklamáni. Děkujeme předem!

EUROPEAN VILLAGE

6531 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL. (708) 788-4500

MÁME VELKÝ VÝBĚR IMPORTOVANÉHO ZBOŽÍ Z EVROPY

- Níže uvedené knihy jsou nyní k dostání za sníženou cenu:
- Československo - obrazy země, dějin - velký formát 35.00
 - Poklady minulosti - umělecké a historické památky Československa 30.00
 - A. Mucha - 135 vyobrazení - text v 6 jazycích - velký formát 60.00
 - Dětská bible - velký formát, barevné ilustrace 25.00
 - Váříme zdravě a chutně a hospodárně - velký formát 15.00
 - Slabikář vaření - 4 sešity 7.50

Navštivte náš obchod - rádi vás obsloužíme

Obchod otevřen od pondělí do soboty
od 9.00 a.m. do 5.30 p.m.

OBJEDNÁVKY VYŘIZUJEME PO CELÝCH USA A KANADĚ

123 tisíc burziánů zaplavilo Těšín

Český Těšín - Rekordní nápor koupěchtivých turistů, mířících na burzu v polské části města, zažil tuto sobotu Český Těšín. Hranici překročilo, jak sdělili pracovníci celnice, za jediný den rekordních 123 tisíc lidí. Obvyklý burzovní nápor je 40 až 60 tisíc turistů.

Adam Dubský
Nezávislé noviny, 18. října 1994

Většina koupěchtivých občanů, kteří do třicetitisícového Českého Těšína přijíždějí z celé České republiky, používá autobusy svých zaměstnavatelů či cestovních kanceláří. Ty už brzy po ránu prakticky ucpaly centrum města a zaplnily všechna místní parkoviště. Nakonec i místní autobusové nádraží přestalo sloužit svému účelu a změnilo se v obyčejné parkoviště. Ve městě stála okolo desáté hodiny již tisícovka autobusů. Našly se mezi nimi i vozy z tak vzdálených míst, jako je Třeboň či Plzeň.

Další desetitisíce občanů, kteří podlehlí předčasné předvánoční nákupní horečce, přijely do Těšína dalšími dopravními prostředky. Z Ostravy-Svinova odjíždí v kritické sobotní ráno šest vlaků do Českého Těšína. Soupravy byly již při odjezdu zaplněny, lidé stáli namačkáni v uličkách mezi sedadly. Průvodčí většinou rezignovali a nekontrolovali, zda cestující mají lístky. Některé vlaky již za Havířovem nepřibíraly další cestující. Přitom interval jednotlivých souprav je půl hodiny.

Před nádražím v České Těšíně se v sobotu utvořila několikasetmetrová fronta lidí směrem k celnici. Na jejím konci stálo v jedné řadě vedle sebe deset lidí, asi po padesáti metrech se fronta rozšířila na 20 lidí vedle sebe. Vedle čekajícího davu stál každých 20 metrů policista. Pasová i celní kontrola na hranici je v takové situaci pouze teoretická. Na své si zde přijdou kapsáři, řádicí však hlavně v polské části Těšína.

Následkem náporu příchozích se v sobotu prakticky zastavil normální život v obou polovinách rozděleného města. Za jednu korunu lze v polských směnárnách dostat něco málo přes 800 zlotých. Při tomto kursu se vyplácí nákup téměř veškerého zboží.

M O J E P A M Ě T I

ČESKOSLOVENSKÁ ANABASE
ZPĚT NA URÁL PROTI BOLŠEVIKŮM
ADMIRÁL KOIČAK

Dojemně

zněla naše národní hymna, zpívaná hochy, kteří se teď pouštěli v boj po vlnách tajemného jezera na malém parníku, táhnoucím za sebou 3 poloshnilé vlečné lodi. Ruští námořníci nás varovali, abychom se nepouštěli na širé jezero, že konstrukce lodí je slabá a nepevná. Ale podplukovník Ušakov byl všude a dodával ducha: »Čert není tak zlý, jak ho malují,« říkal a skutečně, štěstí nám přálo. »Burjat« byl zastižen v noci bouří, která jím tak zmítala, že kola vypověděla službu, poněvadž byla střídavě nad vodou. Po dlouhém zmítání na místě byl nárazem vln hosen na skalisko. Ale loď byla jen málo poškozena a nazití byla vyzvednuta a za jasného dne pustila se přes širé jezero. Téhož dne večer za »Burjatem« vypraven druhý transport na lodi »Feodosia« se 2 vlečnými loďmi, pod ochranou říčního výletního parníčku »Sibirjaka« pod velením poručíka Šulgovského. Dne 16. srpna naše lodi přiblížily se o 4. hodině ranní k východnímu břehu jižního cípu jezera u vesnice Posolské, aniž byly zpozorovány nepřitelem. První přistál k břehu »Sibirjak«, z něhož vystoupili kozáci.

Vesnice Posolská skládá se ze dvou částí, vzdálených od sebe několik kilometrů a spojených jen úzkou pěšinou mezi bažinami. Podplukovník Ušakov zanechal část Barnaulců posádkou v pobřežní části vesnice a ostatní síly postupovaly dvěma kolonami směrem ke stanici Posolské. Vzhledem k situaci podplukovník Ušakov nařídil, aby nebyl jeho příchod prozrazen bolševikům, sejmuti odznaky a vydávati se za rudogvardějce. Tak lstí a bez hluku obsazena stanice Posolská, kde byly ihned odzbrojeny nic netušící bolševické hlídky a zatčen velitel stanice. Dvě roty Barnaulců byly rozestaveny na ochranu dráhy a přilehlé části vesnice, druhé dvě roty vypraveny směrem k nepříteli k zastávce č. 19. Rota poručíka Janečka obsadila vrchy asi 5 km východně od stanice, aby chránila naši výpravy proti Verchně-Udinsku a poškodila trať.

Brzo dostavily se první úspěchy. Vlak rudých, vezoucí z Verchně-Udinska na bojiště dělostřelecké náboje, výzbroj a potraviny, vyjel z kolejí na místě, kde námi byla rozebrána trať a jeho malá posádka se rozběhla. Velitel vlaku byl zajat a podplukovník Ušakov jeho jménem požádal ve Verchně-Udinsku, aby byly poslány další třaskaviny pro frontu. Asi ve dvě hodiny odpoledne zazněla kanonáda od Mysové. To byla první československá námořní bitva. Vracejíce se totiž od Posolské do Listveničného, aby obstaraly potraviny obchvatné skupině, naše lodi zajely trochu jižněji k přístavu Mysové, kde pozorovaly zvláštní ruch. Tou dobou ujížděli totiž od Tancoje bolševici, poražení tam naši frontální skupinou, a jejich vlaky kupily se v Mysové. Podél břehu rejdl bolševický ledoborec »Bajkal« a menší o něco parník »Krugobajkalec«, připravující se k palbě na postupující naše oddíly. Poručík Šulgovský spolu s poručíkem Všetickou rozhodli se využítokvati okamžiku a podniknouti útok na bolševické lodi, které nemohlo ani napadnouti, že by se někdo opovážil na širé jezero, a které pilně si hleděly jen pobřeží. »Feodosia« a »Sibirjak« přiblížily se více než na 5 km k bolševickým loďm a zahájily palbu po ledoboreci a po stanici, rozložené na samém břehu. Z vlečné lodi »Sibirjaka« zapálena výstřelem petrolejová cisterna na stanici, kde vznikl brzy velký požár. »Krugobajkalec« vážně poškozen, prchl do přístavu. »Bajkal« začal odpovídati. Avšak dobře mířená rána praporčíka Kolína zasáhla ho v okamžiku, když se otočil bokem, připravuje se k novému výstřelu, a od zápalného granátu vznikl na něm požár, šířící se z vrchní dřevěné konstrukce lodi do jejího nitra, kde nalezl potravu v skladech benzínu, petroleje a uhlí. Zatím i »Sibirjak« působil paniku na stanici přesnou střelbou po prchajících nepřátelských vlcích, pronásleduje je podél pobřeží. Bolševické pobřežní dělostřelectvo zahájilo silnou palbu po našich loďch, avšak nezpůsobilo nám škody. Lodi naše se vzdálily a šťastně se vrátily k svému cíli. Naši vojáci podali tu nový důkaz své osobní chrabrosti a vlastní iniciativy. Z bolševického loďstva zůstala způsobilou k službě jen moderní »Angara«, menší než »Bajkal«, šroubový parník »Michail« a menší parník »Volna« s motorkou »Krugoin«.

Frontální útok, zahájený českoruskými oddíly pod velením plukovníka Pepelajeva v 10 hodin ráno dne 15. srpna u stanice Kedrové, byl zadržován nepřátelskou dělostřelbou a broněviky. Nato proti našemu broněviku na levé koleji pustili bolševici rozjetou lokomotivu se třemi vozy dynamitu. Námi byla však závčas léčka zpozorována a velitel našeho broněviku nařídil odepnouti platformu (nekrytý nákladní vagon, připojený před broněvikem za účelem ochrany broněviku od min položených pod kolejnici), umístěnou na předku našeho broněviku a ujel nazpět, zanechav platformu na kolejích. Vozy s dynamitem narazily na překážku; nastal ohromný výbuch, jímž byly vozy rozmeteny a na trati způsobena jáma v průměru 50 metrů, za níž ještě daleko zohýbány kolejnice.

Naše řetězy přibližovaly se blíže a blíže k Tancoji, jmenovitě pravé naše křídlo, totiž jeden prapor 6. pluku poručíka Jindry, který se v hustém lese protloukal »husím pochodem«. K večeru dostihl poručík Jindra vytčeného cíle na trati v nepřátelském týlu. Okolo 9. hodiny nic netušící bolševický oddíl, jdoucí z týlu na vystřídání svých soudruhů v zákopech, byl v temnotě poblíž samé stanice přepaden bodákovým útokem Jindrova oddílu. Rudí, celý den zoufale se bránící v zákopech dobře zřízených proti naší frontální skupině, jakmile uslyšeli bitevní hluk ve svém týlu, zachraňovali se útekem. Zmatek jejich se ještě zvýšil smluvenými signály 6. a 7. pluku, znějícími se všech stran. Ráno dne 16. srpna byl Tancoj námi obsazen. Poručík Jindra měl 3 mrtvé. Frontální skupina začala ihned pronásledovati nepřitele.

První massa ustupujících bolševiků narazila na Ušakovovy části mezi Bojarskou a Posolskou. Barnaulci podle rozkazu propustili prvních 8 vlaků bez překážky a potom teprve zničili trať. Následující 3 vlaky se srazily na tomto místě. Avšak rudí brzo se vzpamatovali

Pokračování na str. 12

a začali prudký útok na Barnaulce a přinutili je k ústupu k bajkalskému břehu. Druhé dvě roty Barnaulců, posílené jednou rotou 7. pluku, vstoupily do boje s propuštěnými vlaky. Jelikož hrozilo nebezpečí, že naše obranná linie bude tu prorážena, podplukovník Ušakov nařídil pro každý případ zničit všechny železniční můstky před prchajícími vlaky. Zatím Ušakov poslal druhou údernou rotu a polovinu čtyř 1. roty na obchvat pravého křídla nepřátelského. Kromě toho posláno půl setuiny úderníků k zesílení Barnaulců. Zbytek 1. roty poručíka Háška zůstal, aby očekával obrněný vlak. Ráno dne 17. srpna musili Barnaulci pod tlakem nepřítele ustoupit k spálenému železničnímu mostu. Ušakov se zálohou vydal se na pomoc a ústup zastavil. Krátce potom začal se postup a všech 8 bolševických vlaků přešlo v naše ruce. Zajatci oznamovali, že všechny ostatní bolševické vlaky vzadu chtějí se vzdát.

Optimisticky posuzuje situaci, podplukovník Ušakov poslal dvě roty úderníků směrem k Verchně-Udinsku a sám, zůstaviv jednu rotu úderníků na stanici a vzav od bolševického vlaku lokomotivu a jeden vůz s 10 úderníky a 1. rotou 7. pluku odjel k zastávce č. 19 na spojení s Barnaulci. Na rozjezdě č. 19 ovšem Barnaulců nebylo a plukovník Ušakovi stalo se osudným to, že nařídil sejmouti odznaky a že Barnaulci pod velením plukovníka Volkova nehlásili svůj ústup.

Před zastávkou čís. 19 octl se podplukovník Ušakov náhle v ohni bolševických stráží — on je však pokládal za Barnaulce a vzkřikl na ně, aby nestříleli, udav své jméno. A jsa úplně přesvědčen, že jde o nedorozumění, sám první odhodil revolver. Když poznal omyl, chtěl se zachránit lstí říka, že jde vyjednávat spolu s podpraporčíkem úderného praporu Staničičem. Ihned byli oba obklopeni asi 60 bolševiky a odvedeni do štábu Senotrusova-Morozova, velitele 1. bolševického armádního sboru.

Podplukovník Ušakov ani podpraporčík Staničič se nevrátili.

Když oněch 10 bratří se vrátilo na stanici Posolskou a podalo zdrcující zprávu o zajištění podplukovníka Ušakova, všichni úderníci jako jeden muž, nehlídce na únavu a slabost, pod velením poručíka Háška rychle šli k zastávce č. 19, aby vysvobodili svého vůdce. Avšak před zastávkou narazili na vlnu rudých asi 3000 mužů a byli donuceni ustoupit, majíce ohrožena křídla. Byla zaujata posice asi 4 versty před Posolskou. Rudí, ještě zesílení, přešli k útoku. Ve dvě hodiny v noci, když naši úderníci již neměli patron, po hrdinném, dlouhém odporu naši, zmatení výkřiky českých komunistů na nepřátelské straně, musili ustoupit a dali se o něco nalevo. Zatím kapitán Dvořák, stáhnuv ochranu, vyslanou k Verchně-Udinsku, zaujal posici u železničních mostů, aby byl zamezen ústup nepříteli. Ale ani tu nebylo možno se udržet proti přesile nepřítelově. První rota 7. pluku a 2. rota úderníků uvázly v bažinách a po těžkých útrapách se soustředily na druhém konci Posolské u břehu Bajkalu, kam později přišli i Barnaulci. Poručík Hášek byl tudíž nucen nečinně přihlížet k tomu, jak se na volné trati před ním kupily vlaky rudých. Potom předpokládaje, že kapitán Dvořák hájí posud nádraží, učinil útok na vlaky a po hodinovém boji dobyl 15 z nich, vzav mnoho zajatců. K nádraží však dále nemohl, jelikož síly jeho byly nicotné a dověděl se mezitím, že kapitán Dvořák byl nucen nádraží opustit a uchýlit se do lesů. Všechnu naději skládal pak jen do frontální skupiny, kterou čekal od Mysové.

Zatím frontální skupina po úspěšném boji u Tanchoje, majíc úlohu značně usnadněnu sebeobětovností oddílu Ušakovova, rychle se probíjela kupředu. Dne 17. srpna v 8 hod. ráno byla po přestřelce naším předvojem obsazena stanice Mysová, kde rudí před tím byli napadeni naším loďstvem. Bolševické ešelony byly v tu dobu hlášeny 45 verst k východu od Mysové, u stanice Posolské. Náš předvoj vypravil se ihned dále, aby se včas spojil se skupinou Ušakovovou. Bolševická hlídka, čekající u mostu před zastávkou č. 19, byla námi zahánána a naše jízda se rychle pohybovala kupředu. Brzo vzato 13 vlaků rudých, stojících za sebou na kolejích. Nařízeno troubiti naše signály, aby bylo získáno spojení se skupinou Ušakovovou.

První slyšel slabé zvuky signálu 7. pluků »Spějme dál« poručík Hášek. Jakou radost znamenal tento signál! Brzo se objevili naši jezdci a za nimi i pěchota. Poručík Hášek však nelenil a ihned nařídil útok na stanici Posolskou. Předvoj mého oddílu pomohl na pravém jeho křídle. Kolem 10. hod. odpoledne dne 18. srpna 1918 po prudkém útoku byla stanice Posolská znova v našich rukou.

Celková kořist byla ohromná. Bylo vzato 59 vlaků se štáby korpusu a divisi, s velikými sklady vojenského a medicinského materiálu a potravin. Zajatců bylo několik tisíc. Naše ztráty 22 mrvých a 30 raněných; středně-sibiřský korpus měl asi 100 mrvých a 300 raněných. Celý následující den (19. srpna) věnován vyhledávání padlých a raněných a svolávání zbytků naší obchvatné skupiny. Ještě po bitvě celý týden scházeli se houfně bolševici, za boje rozuteklí do lesů, k našim oddílům na stanice a dávali se zajímat.

Odpoledne po dlouhém hledání našli jsme v lese mrtvolu podplukovníka Ušakova, všemi, zvláště úderníky zbožňovaného, a podpraporčíka Staničiče. Mrtvola Ušakovova byla zohavena. Kromě toho bylo zjištěno, že jeden z českých vojáků byl pod pažďím pověšen na strom, oblit petrolejem, zapálen a takovým způsobem Maďary umučen. Zbytky jeho těla byly nalezeny pod stromem. Jest pochopitelné, že rozjitření našeho vojska proti bolševikům a zvláště internacionalistům se ještě zvýšilo, což mnohý z Maďarů, zajatých v tomto boji, zaplatil svým životem. Tělo podplukovníka Ušakova, povýšeného právě na plukovníka, bylo dne 22. srpna pohřbeno ve Verchně-Udinsku a později na žádost kamských občanů převezeno do Kamsku Jenisejského.

Současně s likvidací bajkalské fronty likvidováno i nepřátelské loďstvo. Úkol pronásledovati uprchlou Angaru byl dán parníčku Burjat pod velením poručíka Všetického. Burjat vyjel dne 18. srpna z Listveničného na Posolskou a odtud dále na sever. V noci ze dne 19. na 20. srpna našel Angaru v Barguzinském přístavě, odkudž po několika výstřelech Burjatu uprchla.

Pokračování ve středě

REKORDMENI

František Růžička

Ze stránek JčL (3.10) jsme byli informováni o zvědavosti jistého redaktora, který se při tiskové konferenci ministra školství Ivana Pilipa zeptal, zdá má KDS dojem, že zařazení ministra životního prostředí ing. Františka Bendy na kandidátku pro volby do zastupitelstva v Č. Budějovicích se stane pro voliče přitažlivé.

Autora článku napadla navazující otázka, kterou raději nevypravil. Já svoji otázku vyslovím beze studu. Pokud je již známo, tak se na kandidátce ODS i tentokrát objevují poslanci Jiří Vlach a Jiří Pospíšil. I PhDr. Vlach patří mezi ty rekordmeny, kteří mají účast na jednání zastupitelstva pod 50%.

Je pochopitelné, že ministr životního prostředí, místopředseda Poslanecké sněmovny a náměstek ministra obrany mají ve svém kalendáři takové akce, které jim nedovolují na zasedání do Č. Budějovic pravidelně dojíždět. To však je všeobecně známé. Zaráží proto, že se bude znovu opakovat situace z minulého volebního období a všichni, v případě jejich zvolení, budou i nadále patřit mezi absentéry. Že by to byl pokrok ve vývoji komunální politiky se rozhodně říci nedá.

Podíváme-li se podrobněji na uvedená jména, musí nás zákonitě napadnout i jiné otázky a i ty bude dobré nepřehlédnout. Čistě teoreticky - mezi absentéry patří i ing. Fila (SPR-RSČ) a Dr. Faktor (ODA), o kterých rovněž pochybuji, že se vzhledem ke své náplni práce budou jednání pravidelně zúčastňovat. A nebo došli k názoru, že v tomto složení zastupitelstva to stejně nemá cenu. A právě nad tím se volič měl důkladně zamyslet. Je rovněž veřejným tajemstvím, že před zasedáním zastupitelstva se scházejí "klubby", které již dopředu vytvářejí strategický plán o tom, jak se bude jednat, jak se bude hlasovat, jen aby druhá strana barikády zůstala pokořena. Tedy přehlasována. Nejde tedy zcela zákonitě o prospěch města, ale o partikulární zájmy, jak říká pan prezident.

V této souvislosti nastíním poslední otázku. Těch nezávislých (jak je uvádějí JčL) je již povážlivě mnoho. Pokud si vzpomínám, jediným opravdu nezávislým kandidátem ve volbách roku 1990 byl pan František Růžička. Ten i přes značný počet hlasů mandát nezískal. I to bylo již jasným znamením prepolitizování života ve městech a jejich radnicích.

